

Wyniki Standardowe 2021 uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN

**REGION FADN 785
POMORZE I MAZURY**

Część I. Wyniki Standardowe

WARSZAWA 2023

Wyniki Standardowe 2021 uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN

**REGION FADN 785
POMORZE I MAZURY**

Część I. Wyniki Standardowe

OPRACOWAŁ ZESPÓŁ:

mgr inż.	Anna Dąbrowska
mgr	Monika Furmaniak
mgr inż.	Irena Mikołajczyk

Warszawa 2023

Redakcja techniczna
Monika Furmaniak

Projekt okładki
Dział Wydawnictw

ISBN 978-83-7658-916-9 (pdf)

Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej
- Państwowy Instytut Badawczy
Zakład Rachunkowości Gospodarstw Rolnych
00-002 Warszawa, ul. Świętokrzyska 20
Tel.: +48 (22) 505 45 82
E-mail: portal@fadm.pl
Internet: www.fadm.pl; www.polskifadm.eu

Spis treści

Wstęp	5
1. Zmiany w Wynikach Standardowych.....	6
1.1. Zmiany w zestawie zmiennych i w algorytmach Wyników Standardowych od roku 2011 wynikające z rozporządzeń i dokumentów KE	6
1.2. Pozostałe zmiany	8
1.2.1. Jednostki przeliczeniowe pracy (AWU, FWU)	8
1.2.2. Stan średnioroczny zwierząt (LU)	8
1.2.3. Klasyfikacja gospodarstw według typologii w wariancie TF8	8
2. Informacje o FADN	9
2.1. Uwagi ogólne o FADN.....	9
2.2. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych (WTGR)	10
2.3. Zakres podmiotowy FADN.....	12
2.4. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN	13
2.5. Przykładowe rozmiary działalności rolniczych gwarantujące osiągnięcie przez gospodarstwo rolne minimalnego progu wielkości ekonomicznej według współczynników SO „2013”	13
2.6. Zakres przedmiotowy FADN.....	15
2.7. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN.....	16
3. Zmienne zawarte w „Wynikach Standardowych FADN”	18
3.1. Opis zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”	18
3.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych.....	34
4. Uwagi do Wyników Standardowych FADN.....	42
4.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce	42
4.2. Zbiór gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w ramach Polskiego FADN w Regionie Pomorze i Mazury.....	43
4.3. Udostępnianie danych.....	44
4.3.1. Udostępnianie danych z europejskiego FADN	44
4.3.2. Udostępnianie danych z Polskiego FADN	44
5. Wyniki Standardowe uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2021 r.	46
5.1. Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8).....	46
5.2. Grupowanie gospodarstw rolnych według klas wielkości ekonomicznej (ES6).....	52
Literatura	59

Wykaz skrótów

AWU	- jednostka przeliczeniowa pracy (ang. Annual Work Unit).
CAP	- Wspólna Polityka Rolna (ang. Common Agricultural Policy).
COP	- gospodarstwa specjalizujące się w produkcji zbóż, roślin oleistych i białkowych (ang. specialist cereals, oilseed and protein crops).
DG-AGRI	- Dyrekcja Generalna ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (ang. Directorate-General for Agriculture and Rural Development).
EC	- Komisja Europejska (ang. European Commission).
ESU	- Europejska Jednostka Wielkości (ang. European Size Unit).
EU	- Unia Europejska (ang. European Union).
EUR	- oznaczenie jednostki monetarnej o nazwie „euro”.
euro	- jednostka monetarna, obowiązująca w większości państw członkowskich Unii Europejskiej.
EUROSTAT	- Europejski Urząd Statystyczny.
FADN	- Sieć Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (ang. Farm Accountancy Data Network).
FWU	- jednostka przeliczeniowa pracy członków rodziny (ang. Family Work Unit).
GUS	- Główny Urząd Statystyczny.
IERiGŻ-PIB	- Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy.
KE	- Komisja Europejska.
LU	- jednostka przeliczeniowa zwierząt (ang. Livestock Unit).
OGA	- działalność gospodarcza inna niż rolnicza bezpośrednio związana z gospodarstwem (ang. Other Gainful Activities).
ONW	- obszary o niekorzystnych warunkach gospodarowania – ONW (ang. Less Favoured Areas (LFA)).
Polski FADN	- System Zbierania i Wykorzystywania Danych Rachunkowych z Gospodarstw Rolnych.
SGM	- Standardowa Nadwyżka Bezpośrednia (ang. Standard Gross Margin).
SO	- Standardowa Produkcja (ang. Standard Output).
UAA	- ziemia użytkowana dla celów rolniczych = użytki rolne (ang. Utilized Agricultural Area).
UR	- użytki rolne.
WTGR	- Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych.
ZRGR	- Zakład Rachunkowości Gospodarstw Rolnych.

Wstęp

Wypełniając obowiązek nałożony Ustawą z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 3 poz. 20 z 2001 r. z późniejszymi zmianami) w 2021 r. utworzono komputerową bazę danych zawierającą 1 779 zestawów danych rachunkowych w regionie – Pomorze i Mazury [21]. Instytut Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowy Instytut Badawczy zlecił zbieranie danych z indywidualnych gospodarstw rolnych czterem wojewódzkim ośrodkom doradztwa rolniczego. Ze 103 gospodarstw posiadających osobowość prawną dane zostały zebrane metodą ankietową.

Po przeprowadzonych testach jakości danych obliczono wyniki dla 1 776 gospodarstw rolnych o wielkości ekonomicznej równej lub większej od 4 000 euro, w tym dla 1 673 indywidualnych gospodarstw rolnych oraz 103 gospodarstw posiadających osobowość prawną. Z powodu różnic między strukturą rzeczywistą a strukturą teoretyczną próby, jaka została określona w planie wyboru, opracowano nowe wagi po to, aby powyższy zbiór gospodarstw był w pełni reprezentatywny dla 85 229 gospodarstw [9].

Od 2021 roku do przeważenia wyników próby na populację badawczą wykorzystywane są dane z planu wyboru opracowanego w 2018 roku [9] oraz współczynniki SO „2013”. Obserwowana w Polsce zmiana struktury gospodarstw rolnych (która jest widoczna w planie wyboru) powoduje w związku z tym również zmianę struktury gospodarstw w prezentowanych wynikach standardowych Polskiego FADN.

Opracowanie składa się z trzech podstawowych części:

1. Wstępnej, charakteryzującej Sieć Danych Rachunkowych Gospodarstw Rolnych (FADN).
2. Metodycznej, zawierającej wyjaśnienia do rachunku wyników.
3. Statystycznej, zawierającej dane statystyczne dla grup gospodarstw rolnych, ustalonych na podstawie dwóch kryteriów grupowania: wielkości ekonomicznej i typu rolniczego. Wyniki Standardowe zawierają 145 zmiennych charakteryzujących sytuację ekonomiczno-finansową gospodarstw rolnych w roku obrachunkowym.

Opracowane wyniki są w pełni zgodne z pojęciami i kategoriami ekonomicznymi, prezentowanymi w Wynikach Standardowych FADN Dyrekcji Generalnej ds. Rolnictwa i Rozwoju Obszarów Wiejskich (DG-AGRI) [16].

Parametry wartościowe dotyczące produkcji, kosztów i inwestycji są kategoriami netto (bez VAT). Pomimo ustawowego zwolnienia podmiotowego z podatku od towarów i usług, nazywanym w skrócie VAT, rolnicy prowadzili w 2021 r. ewidencję zdarzeń w standardzie umożliwiającym ustalenie wartości netto oraz kwoty VAT.

W opracowaniu wartości pieniężne wyrażone są w polskich jednostkach monetarnych – złotych (zł).

1. Zmiany w Wynikach Standardowych¹

1.1. Zmiany w zestawie zmiennych i w algorytmach Wyników Standardowych od roku 2011 wynikające z rozporządzeń i dokumentów KE

Od roku obrachunkowego 2011 wprowadzono zmiany w algorytmach (na podstawie dokumentu RI/CC 882 Rev. 9.1 Definition of Variables used in FADN standard results z października 2012 r.) polegające na wyróżnieniu następujących zmiennych [15]:

- SE136 – Produkcja roślinna na 1 ha;
- SE146 – Uprawy energetyczne;
- SE605 – Dopłaty do działalności operacyjnej;
- SE610 – Dopłaty do produkcji roślinnej;
- SE613 – Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej;
- SE616 – Saldo dopłat i kar do produkcji mleka;
- SE617 – Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej;
- SE618 – Dopłaty do produkcji owiec i kóz;
- SE619 – Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej;
- SE630 – Płatności „decoupled”;
- SE650 – Wsparcie specjalne;
- SE699 – Pozostałe dopłaty.

Ponadto od roku obrachunkowego 2013 wprowadzono zmiany w algorytmach (na podstawie dokumentu RI/CC 882 Rev. 9.2 Definition of Variables used in FADN standard results z grudnia 2014 r.) obejmujące zmienne [16]:

- SE042 – Uprawy energetyczne;
- SE072 – Odłogi;
- SE073 – Ugory;
- SE611 – Dopłaty wyrównawcze/płatności obszarowe.

Od roku obrachunkowego 2014 obowiązuje nowe sprawozdanie z gospodarstwa rolnego. Zakres, format i organizacja danych, niezbędnych do wykonania sprawozdania z gospodarstwa rolnego FADN, są precyzyjnie opisane w Rozporządzeniu Komisji nr 385/2012 z dnia 30 kwietnia 2012 r. w sprawie formatu sprawozdania dla określania dochodów z gospodarstw rolnych oraz analizy ich działalności gospodarczej (z późn. zmianami). Z uwagi na fakt, że w Komisji Europejskiej wciąż jeszcze trwają prace nad nowym dokumentem dotyczącym Wyników Standardowych i dostosowaniem zakresu/algorytmów do nowego formatu sprawozdania, publikacje z wynikami od roku obrachunkowego 2014 przygotowane zostały na podstawie dokumentów jakie obowiązywały w roku obrachunkowym 2013 (Rozporządzenie Komisji (WE) NR 868/2008 z dnia 3 września 2008 r. z późniejszymi zmianami, RI/CC 1256 Rev. 7 Farm Return Data Definitions z lutego 2012 r. oraz RI/CC 882 Rev. 9.2 Definition of Variables used in FADN standard results z grudnia 2014 r.).

¹ Rozdział zawiera zmiany wprowadzone od roku obrachunkowego 2011; wcześniejsze zmiany zostały opisane w publikacjach „Wyniki Standardowe...” dla poprzednich lat. Zmiany te powinny być brane pod uwagę w analizach wieloletnich.

W przypadku roku obrachunkowego 2016:

✚ Usunięto zmienne:

- SE060 – Gaje oliwne (powierzchnia uprawy);
- SE190 – Oliwki i olej z oliwek (produkcja);
- SE631 – Jednolita płatność na gospodarstwo.

✚ Wprowadzono nowe nazwy zmiennych:

- SE622 – Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW);
- SE406 – Raty dotacji inwestycyjnych.

✚ Zmieniono opis zmiennych:

- SE020 – Nakłady pracy najemnej;
- SE021 – Czas pracy najemnej;
- SE030 – Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych;
- SE195 – Uprawy pastewne;
- SE310 – Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym;
- SE320 – Pasze dla zwierząt ziarnożernych;
- SE325 – Pasze dla zwierząt ziarnożernych wytworzone w gosp. rol.;
- SE380 – Odsetki;
- SE605 – Dopłaty do działalności operacyjnej;
- SE622 – Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW);
- SE624 – Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich;
- SE406 – Rata dotacji inwestycyjnych.

Od roku obrachunkowego 2017:

✚ Zmieniono opis zmiennych:

- SE395 – Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji);
- SE600 – Saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej.

Od roku obrachunkowego 2018:

✚ Wprowadzono zmiany w algorytmach:

- SE284 – Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha.

✚ Zmieniono opis zmiennych:

- SE284 – Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha.

Od roku obrachunkowego 2019:

✚ Zmieniono opis zmiennych:

- SE025 – Powierzchnia użytków rolnych;
- SE120 – Obsada zwierząt;
- SE135 – Produkcja roślinna;
- SE195 – Uprawy pastewne.

✚ Wprowadzono nowe nazwy zmiennych:

- SE072 – Grunty ugorowane niekwalifikujące się do subsydiów;
- SE073 – Grunty ugorowane objęte subsydiami, nieużytkowane gospodarczo.

1.2. Pozostałe zmiany

1.2.1. Jednostki przeliczeniowe pracy (AWU, FWU)

Od roku obrachunkowego 2011 jednostki AWU oraz FWU stanowią równowartość 2 120 godzin pracy na rok. Do roku obrachunkowego 2010 stanowiły odpowiednik 2 200 godzin pracy na rok.

1.2.2. Stan średnioroczny zwierząt (LU)

Od roku obrachunkowego 2016 zmieniono zasady obliczenia stanu średniorocznego zwierząt w sytuacji braku zwierząt na początku lub końcu roku obrachunkowego (dotychczas stan średni obliczany był jako $(\text{stan na pocz.} + \text{stan na koniec})/2$, od 2016 stan średnioroczny obliczany jest ze stanów miesięcznych).

1.2.3. Klasyfikacja gospodarstw według typologii w wariancie TF8

Od roku obrachunkowego 2016 zmieniono klasyfikację TF8. Typ podstawowy '61' jest zaliczany do TF8='1' (Uprawy polowe)².

² Na podstawie [25].

2. Informacije o FADN

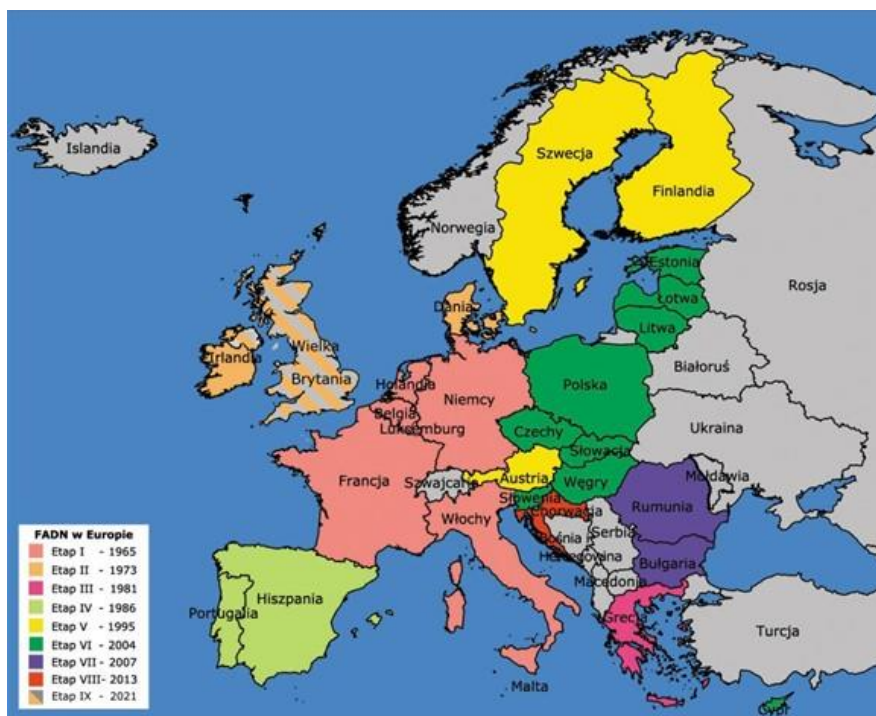
2.1. Uwagi ogólne o FADN

FADN to europejski system zbierania danych rachunkowych z gospodarstw rolnych, którego formalne kształtowanie rozpoczęło się w 1965 r.

FADN był tworzony etapowo w miarę poszerzania Unii Europejskiej, na podstawie Rozporządzenia Rady EWG nr 79/65/EEC z dnia 15 czerwca 1965 r. w sprawie utworzenia sieci zbierania danych rachunkowych dotyczących dochodów i działalności gospodarstw rolnych w Europejskiej Wspólnocie Gospodarczej [20]. Etapy tworzenia systemu FADN (patrz: Mapa 2-1):

- etap I: 1965 r. - Belgia, Francja, Holandia, Luksemburg, Niemcy i Włochy (państwa założycielskie);
- etap II: 1973 r. - Wielka Brytania, Irlandia i Dania;
- etap III: 1981 r. - Grecja;
- etap IV: 1986 r. - Hiszpania i Portugalia;
- etap V: 1995 r. - Finlandia, Szwecja i Austria;
- etap VI: 1 maja 2004 r. - Cypr, Estonia, Litwa, Łotwa, Malta, Polska, Słowacja, Słowenia, Republika Czeska i Węgry;
- etap VII: 1 stycznia 2007 r. - Rumunia i Bułgaria;
- etap VIII: 1 lipca 2013 r. - Chorwacja;
- etap IX: 1 stycznia 2021 r. - Wyjście Wielkiej Brytanii z Unii Europejskiej nastąpiło 1 lutego 2020 r. Okres przejściowy trwał do 31 grudnia 2020 r. Od 2021 r. UE liczy 27 członków.

Mapa 2-1 Etapy tworzenia FADN w Europie

Unikalność FADN polega na tym, że gromadzi on dane zaliczane do grupy wrażliwych, które opisują sytuację ekonomiczną i finansową gospodarstw rolnych.

FADN bazuje na danych rachunkowych pochodzących z rachunkowości realizowanej w konwencji tzw. zarządczej. Odmiana tej rachunkowości znacznie wierniej odzwierciedla sytuację gospodarstwa rolnego niż rachunkowość finansowa³. O wyborze konwencji rachunkowości zarządczej zdecydowała potrzeba rozpoznania rzeczywistej sytuacji gospodarstw rolnych w celu podejmowania decyzji jak najbardziej do niej adekwatnych.

W polu obserwacji FADN znajdują się gospodarstwa towarowe. Minimalna wielkość ekonomiczna, po przekroczeniu której włącza się gospodarstwo rolne do pola obserwacji FADN, ustalana jest od 2010 roku obrachunkowego na podstawie analizy sum Standardowej Produkcji (SO) z danych GUS w poszczególnych klasach wielkości ekonomicznej. W praktyce prowadzony jest rachunek polegający na obliczeniu skumulowanej sumy SO z poszczególnych klas, zaczynając od największej, aż do osiągnięcia ok. 90% SO z populacji generalnej. Dolna granica przedziału, w którym to nastąpi jest minimalnym progiem wielkości ekonomicznej.

Z powodu istniejących różnic w strukturze agrarnej, progi wielkości ekonomicznej, wyznaczające minimalną wielkość gospodarstw rolnych włączanych do pola obserwacji FADN, są różne w poszczególnych państwach członkowskich.

Należy podkreślić, że FADN jest jedyną bazą danych, na potrzeby której zbierane są informacje według jednolitych zasad, a gospodarstwa tworzą statystycznie reprezentatywną próbę towarowych gospodarstw rolnych funkcjonujących na obszarze Unii Europejskiej.

2.2. Wspólnotowa Typologia Gospodarstw Rolnych (WTGR)

Według znowelizowanych zasad WTGR, w klasyfikacji gospodarstw rolnych stosuje się parametr ekonomiczny, którym jest Standardowa Produkcja⁴ (ang. Standard Output, w skrócie SO) [1], [2], [17], [24].

Standardowa Produkcja (SO) jest to średnia z 5 lat wartość produkcji określonej działalności rolniczej (roślinnej lub zwierzęcej) uzyskana z 1 ha lub od 1 zwierzęcia⁵ w ciągu 1 roku, w przeciętnych dla danego regionu warunkach produkcyjnych. W celu wyeliminowania wahań wartości produkcji (powodowanych np. warunkami pogodowymi czy też zmianami cen produktów) do obliczeń przyjmowane są średnie z 5 lat odpowiedniego okresu, na podstawie uśrednionych danych rocznych z określonego regionu.

³ Rachunkowość finansowa podlega odpowiednim przepisom prawa, które są różne w poszczególnych państwach członkowskich Unii Europejskiej. Jej zadaniem jest ocena sytuacji majątkowej i finansowej przedsiębiorstw zgodnie z tym prawem, i często bywa podstawą naliczania podatku dochodowego.

⁴ Do roku obrachunkowego 2009 WTGR oparta była na parametrze Standardowej Nadwyżki Bezpośredniej (SGM) a wielkość ekonomiczna gospodarstwa określana była za pomocą Europejskiej Jednostki Wielkości (ESU) [10], [22], [23].

⁵ SO dla grzybów odnosi się do 100 m² uprawy; SO dla drobiu odnosi się do 100 szt. zwierząt; SO dla pszczoł odnosi się do 1 ula (1 rodziny pszczelej).

WTGR narzuca konieczność obliczania zestawów współczynników SO dla każdego regionu rolniczego i dla każdej prowadzonej w gospodarstwie działalności produkcji roślinnej i zwierzęcej. Listę działalności rolniczych, dla których konieczne jest obliczenie SO ustala Komisja UE i jest ona zgodna z listą cech Badań Struktury Gospodarstw Rolnych. Duża liczba pozycji w zestawach Standardowej Produkcji odzwierciedla nie tylko zróżnicowanie rolnictwa we Wspólnocie, ale także ukazuje poziom stosowanej szczegółowości, zapewniający porównywalność dostarczanych wyników, a tym samym realnie odzwierciedlający sytuację w rolnictwie.

Przy zastosowaniu współczynników Standardowej Produkcji gospodarstwa rolne klasyfikowane są według dwóch charakterystyk:

- wielkości ekonomicznej,
- typu rolniczego.

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego określana jest jako suma wartości Standardowych Produkcji (SO) wszystkich działalności rolniczych występujących w gospodarstwie. Wielkość ekonomiczna gospodarstwa wyrażana jest wartością SO w euro. Na podstawie tak ustalonej wielkości ekonomicznej dane gospodarstwo rolne zaliczane jest do odpowiedniej klasy wielkości ekonomicznej.

Typ rolniczy gospodarstwa rolnego określany jest na podstawie udziału wartości SO z poszczególnych działalności rolniczych w tworzeniu całkowitej wartości SO gospodarstwa. Typ rolniczy gospodarstwa odzwierciedla jego poziom i kierunek specjalizacji.

W zależności od pożądanego stopnia dokładności, typy rolnicze gospodarstw zorganizowane są następująco:

- 8 typów ogólnych i grupa gospodarstw niesklasyfikowanych (oznaczanych z użyciem jednego znaku),
- 21 typów podstawowych i grupa gospodarstw niesklasyfikowanych (oznaczanych z użyciem dwóch znaków),
- 61 typów szczegółowych i grupa gospodarstw niesklasyfikowanych (oznaczanych z użyciem trzech znaków).

Z uwagi na rosnące znaczenie wielofunkcyjności gospodarstw rolnych, WTGR została uzupełniona o dodatkową „klasyfikację”, której kryterium jest udział przychodów z działalności gospodarczej innej niż rolnicza bezpośrednio związanej z gospodarstwem (ang. Other Gainful Activities, w skrócie OGA) w całkowitych przychodach gospodarstwa (rolnictwo + OGA + dopłaty bezpośrednie). OGA to działalność, w ramach której wykorzystywane są albo zasoby gospodarstwa rolnego (ziemia, budynki, maszyny itp.) i/lub produkty tego gospodarstwa. W zależności od tego, jaki procent całkowitych przychodów gospodarstwa stanowi OGA, dane gospodarstwo zaliczane jest do jednej z trzech klas OGA.

Działalność gospodarcza inna niż rolnicza nie jest brana pod uwagę w typologii gospodarstw dokonywanej na podstawie działalności rolniczych – zarówno wielkość ekonomiczna, jak i typ rolniczy nie uwzględniają OGA [17], [19].

2.3. Zakres podmiotowy FADN

Minimalny próg określający gospodarstwo jako towarowe (oznacza to włączenie gospodarstwa do badań) wyrażony jest w euro. Wielkość ta jest ustalana oddzielnie dla każdego państwa członkowskiego i zmienia się w czasie, zgodnie z ewolucją struktury i siły ekonomicznej gospodarstw rolnych (patrz: Tabela 2.3-1).

Tabela 2.3-1 Minimalne progi wielkości ekonomicznej i liczebność próby FADN w poszczególnych państwach członkowskich w 2021 r.

Państwa	Dolny próg wielkości ekonomicznej EUR	Liczba gospodarstw w próbie szt.	Struktura próby w europejskim FADN %
Austria	15 000	1 800	2,2
Belgia	25 000	1 200	1,5
Bułgaria	4 000	2 202	2,7
Chorwacja	4 000	1 251	1,5
Cypr	4 000	500	0,6
Czechy	15 000	1 282	1,6
Dania	25 000	1 600	2,0
Estonia	4 000	658	0,8
Finlandia	8 000	900	1,1
Francja (z wyłączeniem Gwadelupy, Martyniki, Reunion)	25 000	7 320	8,9
Gwadelupa, Martynika, Reunion	15 000	320	0,4
Grecja	4 000	4 675	5,7
Hiszpania	8 000	8 700	10,6
Niderlandy	25 000	1 500	1,8
Irlandia	8 000	900	1,1
Litwa	4 000	1 000	1,2
Luksemburg	25 000	450	0,6
Łotwa	4 000	1 000	1,2
Malta	4 000	536	0,7
Niemcy	25 000	8 800	10,8
Polska	4 000	12 100	14,8
Portugalia	4 000	2 300	2,8
Rumunia	4 000	5 100	6,2
Słowacja	25 000	562	0,7
Słowenia	4 000	908	1,1
Szwecja	15 000	1 025	1,3
Węgry	4 000	2 100	2,6
Włochy	8 000	11 106	13,6
Razem FADN UE*		81 795	100

Źródło: zestawienie własne na podstawie [5], [6], [7], [8].

* Od 2021 roku obrachunkowego liczba gospodarstw w próbie europejskiego FADN została pomniejszona o gospodarstwa z Wielkiej Brytanii. Oznacza to, że nie przekazywane są do KE sprawozdania z gospodarstw rolnych z tego kraju.

2.4. Wybór próby gospodarstw rolnych z pola obserwacji FADN

Agencje łącznikowe z poszczególnych państw członkowskich opracowują corocznie plany wyboru gospodarstw rolnych do badań w ramach FADN. Po ich opracowaniu i zaakceptowaniu przez Komitety Krajowe FADN, plany te są przekazywane do akceptacji przez Komitet Wspólnoty nadzorujący FADN.

Wewnątrz pola obserwacji FADN występuje duże zróżnicowanie gospodarstw pod względem typu rolniczego i wielkości ekonomicznej.

Dla zapewnienia precyzyjnego odzwierciedlenia tego zróżnicowania w próbie badawczej, Agencja łącznikowa dzieli pole obserwacji na warstwy. Pominięcie tej czynności w procesie wyboru próby mogłoby spowodować brak właściwej reprezentacji niektórych rodzajów gospodarstw (np. dużych gospodarstw mlecznych w jednym regionie, czy małych gospodarstw produkujących owoce w innym regionie). W procedurze wyboru do warstwowania zbioru gospodarstw mają zastosowanie trzy kryteria [9]:

- położenie regionalne,
- wielkość ekonomiczna,
- typ rolniczy.

2.5. Przykładowe rozmiary działalności rolniczych gwarantujące osiągnięcie przez gospodarstwo rolne minimalnego progu wielkości ekonomicznej według współczynników SO „2013”

Wielkość ekonomiczna gospodarstwa określana jako suma wartości Standardowych Produkcji (SO) wszystkich działalności rolniczych występujących w gospodarstwie służy do ustalenia minimalnego progu wielkości ekonomicznej dla pola obserwacji FADN. W Polsce dla roku obrachunkowego 2021 próg ten został ustalony na poziomie 4 000 euro. Tabela przedstawia przykładową powierzchnię wybranych upraw oraz liczbę zwierząt niezbędną do włączenia gospodarstwa do pola obserwacji FADN (patrz: Tabela 2.5-1).

Tabela 2.5-1 Przykładowe rozmiary działalności rolniczych niezbędne do osiągnięcia przez gospodarstwo rolne minimalnego progu wielkości ekonomicznej* według współczynników SO „2013”

Region	Działalność	J.m.	Ekwiwalent 4000 euro wg SO "2013"
Pomorze i Mazury	Pszenica zwyczajna i orkisz	ha	3,9
	Rzepak i rzepik	ha	3,8
	Buraki cukrowe	ha	2,0
	Sady jabłoniowe	ha	3,0
	Warzywa, truskawki w uprawie polowej (w płodozmianie z uprawami rolnymi)	ha	1,1
	Krowy mleczne	szt.	2,7
	Tuczniaki	szt.	15,2
Wielkopolska i Śląsk	Pszenica zwyczajna i orkisz	ha	3,9
	Rzepak i rzepik	ha	3,6
	Buraki cukrowe	ha	2,1
	Sady jabłoniowe	ha	1,6
	Warzywa, truskawki w uprawie polowej (w płodozmianie z uprawami rolnymi)	ha	0,8
	Krowy mleczne	szt.	2,3
	Tuczniaki	szt.	15,3
Mazowsze i Podlasie	Pszenica zwyczajna i orkisz	ha	5,0
	Rzepak i rzepik	ha	4,2
	Buraki cukrowe	ha	2,2
	Sady jabłoniowe	ha	1,2
	Warzywa, truskawki w uprawie polowej (w płodozmianie z uprawami rolnymi)	ha	0,9
	Krowy mleczne	szt.	2,5
	Tuczniaki	szt.	14,0
Małopolska i Pogórze	Pszenica zwyczajna i orkisz	ha	5,0
	Rzepak i rzepik	ha	4,1
	Buraki cukrowe	ha	2,2
	Sady jabłoniowe	ha	1,6
	Warzywa, truskawki w uprawie polowej (w płodozmianie z uprawami rolnymi)	ha	0,9
	Krowy mleczne	szt.	3,2
	Tuczniaki	szt.	15,5

*Osiągnięcie przez gospodarstwo minimalnego progu wielkości ekonomicznej według współczynników SO „2013” [9], włącza GR do pola obserwacji Polskiego FADN; np. w regionie Pomorze i Mazury powierzchnia pszenicy 3,93 ha zapewnia osiągnięcie progowej wartości 4 000 euro.

2.6. Zakres przedmiotowy FADN

Dla potrzeb FADN zbieranych jest około 1 tys. różnych danych charakteryzujących gospodarstwo rolne. Odzwierciedlają one stan i strukturę składników majątkowych, a także stan i strukturę zobowiązań. Inne dane odzwierciedlają strukturę przychodów i kosztów na poziomie gospodarstwa rolnego. Szczególna uwaga zwrócona jest na elementy związane ze Wspólną Polityką Rolną (dotacje). Wyniki Standardowe dotyczą tylko działalności i składników majątkowych gospodarstwa rolnego (majątek prywatny rodziny rolnika, np. dom mieszkalny, nie jest uwzględniony w bilansie finansowym).

Zakres i format zbieranych danych rachunkowych w gospodarstwach rolnych dla potrzeb FADN, jest szczegółowo zdefiniowany w Rozporządzeniu Komisji (WE) NR 868/2008 z dnia 3 września 2008 r. z późniejszymi zmianami oraz na podstawie dokumentu RI/CC 1256 Rev. 7 Farm Return Data Definitions z lutego 2012 r. [3], [4], [13], [14]. Przepisy te obok szczegółowego wykazu zmiennych zawierają także instrukcje dotyczące sposobu wypełniania tzw. sprawozdania z gospodarstwa rolnego FADN oraz definicje stosowanych pojęć. Sprawozdanie to składa się z 14 grup danych rachunkowych, zestawionych tematycznie w odpowiednie tabele (od A do N):

Tab. A. Informacje ogólne.

Tab. B. Struktura własnościowa ziemi użytkowanej rolniczo.

Tab. C. Zasoby i nakłady pracy własnej oraz najemnej.

Tab. D. Stan i wartość zwierząt.

Tab. E. Zakup i sprzedaż zwierząt.

Tab. F. Koszty.

Tab. G. Zasoby i gospodarowanie składnikami majątkowymi.

Tab. H. Zadłużenie.

Tab. I. Podatek od wartości dodanej (VAT).

Tab. J. Dopłaty i subsydia.

Tab. K. Produkcja roślinna i zwierzęca (bez zwierząt).

Tab. L. Kwoty i inne prawa.

Tab. M. Dopłaty bezpośrednie.

Tab. N. Szczegóły zakupów i sprzedaży zwierząt.

2.7. Sposób prezentacji wyników obliczonych na podstawie danych rachunkowych FADN

Wyniki obliczone na podstawie danych FADN, zgromadzonych w komputerowej bazie, prezentowane są w zestawach statystycznych (Tabela 5.1-1 - Tabela 5.2-10). Zawierają one wartości średnie dla grup gospodarstw rolnych wyłanianych według typów rolniczych i wielkości ekonomicznej.

Wartości pieniężne wyrażone są w polskich złotych. Możliwe jest przeliczenie ich na euro po oficjalnym kursie, który można znaleźć w dokumencie „Najważniejsze informacje niezbędne do interpretacji wyników Polskiego FADN” dostępnym na stronie Polskiego FADN (<http://fadn.pl/wp-content/uploads/metodyka/Najwazniejsze-informacje.pdf>).

Ze względu na obowiązujące zasady upowszechniania danych FADN dopuszczalne jest prezentowanie wyników z grupy obejmującej co najmniej 15 gospodarstw. W przypadku mniejszej liczebności wpisywany jest znak kropki „.”.

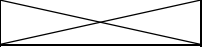
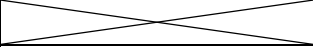
Tabela 2.7-1 Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8)

Typy rolnicze TF8		Typy rolnicze podstawowe	
Symbol	Nazwa	Symbol	Nazwa
1	Uprawy polowe	15	Specjalizujące się w uprawie zbóż (łącznie z ryżem), roślin oleistych i wysokobiałkowych na nasiona
		16	Specjalizujące się w uprawie polowej różnych gatunków roślin
		61	Mieszane - różne uprawy
2	Uprawy ogrodnicze	21	Specjalizujące się w uprawach ogrodniczych (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych) pod wysokimi osłonami
		22	Specjalizujące się w gruntowych uprawach ogrodniczych (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych)
		23	Specjalizujące się w uprawie grzybów i w szkółkarstwie oraz uprawach ogrodniczych (warzyw, truskawek, kwiatów i roślin ozdobnych)
3	Winnice	35	Specjalizujące się w uprawie winorośli
4	Uprawy trwałe	36	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (bez winorośli i oliwek)
		37	Specjalizujące się w uprawie oliwek
		38	Specjalizujące się w uprawie drzew i krzewów owocowych (uprawy trwałe)
5	Krowy mleczne	45	Specjalizujące się w chowie bydła mlecznego
6	Zwierzęta trawożerne	46	Specjalizujące się w chowie bydła rzeźnego (w tym hodowla)
		47	Specjalizujące się w chowie bydła mlecznego i rzeźnego (w tym hodowla)
		48	Specjalizujące się w chowie owiec, kóz i innych zwierząt żywionych paszami objętościowymi
7	Zwierzęta ziarnożerne	51	Specjalizujące się w chowie trzody chlewnej
		52	Specjalizujące się w chowie drobiu
		53	Specjalizujące się w chowie zwierząt żywionych paszami treściwymi
8	Mieszane	73	Mieszane - różne zwierzęta, z przewagą zwierząt żywionych paszami objętościowymi
		74	Mieszane - różne zwierzęta, z przewagą zwierząt żywionych paszami treściwymi
		83	Mieszane - uprawy polowe i zwierzęta żywione paszami objętościowymi
		84	Mieszane - różne uprawy i zwierzęta

Zestawienie typów rolniczych TF8 (Tabela 2.7-1) jest kombinacją typów podstawowych, składających się z różnych typów szczegółowych, tworzącą w rezultacie osiem grup gospodarstw rolnych [1], [2], [18], [25].

Z kolei Tabela 2.7-2 przedstawia sześć klas wielkości ekonomicznej gospodarstw rolnych (ES6) opracowanych na podstawie Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych [25].

Tabela 2.7-2 Grupowanie gospodarstw rolnych według wielkości ekonomicznej (euro), klasyfikacja ES6

ES6			ES	
Klasa wielkości ekonomicznej ES6		Zakres w euro (€)	Klasa wielkości ekonomicznej ES	Zakres w euro (€)
			1	€ < 2 000
1	Bardzo małe	2 000 ≤ € < 8 000	2	2 000 ≤ € < 4 000
			3	4 000 ≤ € < 8 000
2	Małe	8 000 ≤ € < 25 000	4	8 000 ≤ € < 15 000
			5	15 000 ≤ € < 25 000
3	Średnio-małe	25 000 ≤ € < 50 000	6	25 000 ≤ € < 50 000
4	Średnio-duże	50 000 ≤ € < 100 000	7	50 000 ≤ € < 100 000
5	Duże	100 000 ≤ € < 500 000	8	100 000 ≤ € < 250 000
			9	250 000 ≤ € < 500 000
6	Bardzo duże	€ ≥ 500 000	10	500 000 ≤ € < 750 000
			11	750 000 ≤ € < 1 000 000
			12	1 000 000 ≤ € < 1 500 000
			13	1 500 000 ≤ € < 3 000 000
			14	€ ≥ 3 000 000

Uwaga: Tabela 2.7-2 zawiera rozmiary wielkości ekonomicznej wyrażone w euro, natomiast dla uproszczenia zapisu we wszystkich następnych tabelach rozmiary prezentowane są w tysiącach euro.

3. Zmienne zawarte w „Wynikach Standardowych FADN”

3.1. Opis zmiennych w „Wynikach Standardowych FADN”

„Wyniki Standardowe FADN” zawierają 10 tabel tematycznych:

1. Populacja i próba gospodarstw.
2. Wybrane informacje o produkcji.
3. Wartość produkcji.
4. Koszty.
5. Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa.
6. Salda dopłat i podatków.
7. Dochód na gospodarstwo rolne.
8. Dochód na osobę.
9. Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego.
10. Wskaźniki finansowe.

Opisy poszczególnych zmiennych są zgodne z zawartymi w „Wynikach Standardowych FADN” [12], [16]. Natomiast ich zawartość w poszczególnych tabelach nie zawsze odpowiada w pełni tytułom. Należy więc zwrócić uwagę na szczegółowy opis danej zmiennej (od Tabela 3.1-1 do Tabela 3.1-10). W kolumnie „Symbol” zawarte jest alfanumeryczne, pięciodziesiętno-oznakowe oznaczenie poszczególnych zmiennych.

Dla ułatwienia rozumienia poszczególnych zmiennych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”, w dalszej części rozdziału zamieszczono ich objaśnienia w porządku identycznym do prezentowanych wyników. Dodatkowo zamieszczono szczegółowe schematy obliczeń wybranych zmiennych prezentowanych w Wynikach Standardowych.

Tabela 3.1-1 Populacja i próba gospodarstw

Symbol	Zmienna	Sposób obliczenia, uwagi
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw	Suma parametrów wag poszczególnych gospodarstw w próbie.
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie	Liczba gospodarstw w próbie.

Tabela 3.1-2 Wybrane informacje o produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE005	Wielkość ekonomiczna	euro	Wielkość ekonomiczna gospodarstwa rolnego, wyrażona w wartości Standardowej Produkcji.
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	Całkowite nakłady pracy ludzkiej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego = AWU wyrażone w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych = 2 120 godz./rok. [SE015 + SE020]

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	Całkowity czas pracy ludzi w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, wyrażony w godzinach. [SE016 + SE021]
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	Nakłady pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych = FWU (głównie członków rodziny), wyrażone w jednostkach przeliczeniowych pracy rodziny = osobach pełnozatrudnionych rodziny.
SE016	Czas pracy własnej	godz.	Czas pracy w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego osób nieopłaconych (głównie członków rodziny), wyrażony w godzinach.
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	Nakłady pracy opłaconej (w gotówce lub w naturze) lub darowanej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego wyrażone w jednostkach przeliczeniowych pracy = osobach pełnozatrudnionych.
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	Czas pracy opłaconej (w gotówce lub w naturze) lub darowanej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego wyrażony w godzinach.
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	Całkowity obszar ziemi użytkowanej rolniczo (użytków rolnych) = (UAA). Na tę powierzchnię składa się: ziemia własna, ziemia dodzierżawiona na jeden rok lub dłużej, ziemia współużytkowana z właścicielem na zasadzie udziału w zbiorach, a także ugory. Nie uwzględnia się powierzchni uprawy grzybów, ziemi dodzierżawionej na okres krótszy niż 1 rok, ziemi zalesionej i pozostałych gruntów (dróg, stawów, nieużytków, itp.). Powierzchnia wyrażona jest w hektarach (1 ha = 10 000 m ²).
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	Powierzchnia ziemi dodzierżawionej oraz użytkowanej nieodpłatnie przez rolnika na okres co najmniej 1 rok (odpłatność regulowana w gotówce lub w naturze).
SE035	Zboża	ha	Pszenica zwyczajna, orkisz, pszenica twarda, pszenżyto, żyto, jęczmień, owies, mieszanki zbożowe, kukurydza na ziarno, pozostałe zboża.
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	Strączkowe na nasiona, ziemniaki, buraki cukrowe, zioła, oleiste i włókniste łącznie z nasionami, chmiel, tytoń, inne przemysłowe (łącznie z bawełną i trzciną cukrową).
SE042	Uprawy energetyczne	ha	Powierzchnia uprawy roślin energetycznych.
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane w uprawie polowej lub pod osłonami wysokimi). Dotyczy powierzchni podstawowej (nie uwzględnia się powierzchni wszystkich zbiorów), nawet gdy praktykowane jest następstwo na tej samej powierzchni, w tym samym roku obrachunkowym. Nie uwzględnia się powierzchni uprawy grzybów.
SE050	Winnice	ha	łącznie z młodymi nasadzeniami jeszcze nie plonującymi (bez szkółek).

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE054	Uprawy trwałe	ha	Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi), gaje oliwne, szkółki i pozostałe uprawy trwałe (wiklina, sitowie, bambus). łącznie z młodymi nasadzeniami i trwałymi uprawami pod osłonami. Bez winogron. [SE055 + SE065]
SE055	Sady	ha	Sady owocowe i jagodowe (łącznie z sadami tropikalnymi).
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	Szkółki i pozostałe uprawy trwałe (wiklina, sitowie, bambus). łącznie z młodymi nasadzeniami i uprawami trwałymi pod osłonami.
SE071	Uprawy pastewne	ha	Pastewne korzeniowe i kapustne, trawa w uprawie polowej, łąki, pastwiska trwałe i niepielegnowane, pozostałe uprawy pastewne.
SE072	Grunty ugorowane niekwalifikujące się do subsydiów	ha	Powierzchnia użytków rolnych, nieuprawiana w roku obrachunkowym, niekwalifikująca się do otrzymania dotacji i innego wsparcia finansowego.
SE073	Grunty ugorowane objęte subsydiami, nieużytkowane gospodarczo	ha	Grunty orne czasowo nieużytkowane, które pozostają w dobrej kulturze oraz które kwalifikują się do otrzymania dotacji i innego wsparcia finansowego.
SE074	Powierzchnia użytków rolnych wyłączona z produkcji	ha	Powierzchnia ta obejmuje: powierzchnię użytków rolnych nieuprawianą w roku obrachunkowym, grunty orne czasowo nieużytkowane oraz trwałe użytki zielone nieużytkowane (TUZN) dla celów produkcyjnych ale uprawnione do dopłat. [SE072+SE073+TUZN]
SE075	Lasy	ha	Obszary zadrzewione, lasy, plantacje topoli, łącznie ze szkółkami leśnymi. Obszar ten nie jest ujęty w pozycji „Powierzchnia użytków rolnych” (SE025).
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	Stan średni w roku: koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej i drobiu utrzymywanych w gospodarstwie rolnym, wyrażony w jednostkach przeliczeniowych zwierząt (LU) ⁶ . Nie są uwzględniane roje pszczoł oraz pozostałe zwierzęta. Zwierzęta nie będące własnością gospodarstwa rolnego, utrzymywane w gospodarstwie na podstawie umowy także ujęte są dla określenia rocznego stanu zwierząt.
SE085	Krowy mleczne	LU	Krowy (także samice bawole), które wycieliły się i głównie utrzymywane są dla produkcji mleka z przeznaczeniem na cele spożywcze. Nie ujmują się tu krowy wybrakowane.
SE090	Pozostałe bydło	LU	Pozostałe bydło (z wyjątkiem krow mlecznych).
SE095	Owce i kozy	LU	Matki kozie i pozostałe kozy, matki owcze i pozostałe owce.
SE100	Trzoda chlewna	LU	Prosięta, maciory, tuczniki i pozostała trzoda chlewna.
SE105	Drób	LU	Drób mięsny, kury nioski i pozostały drób.

⁶ konie	:= 0,8	krowy mleczne	:= 1,0	maciory	:= 0,5
cielęta na tucz	:= 0,4	krowy wybrakowane	:= 1,0	tuczniki	:= 0,3
cielęta < 1 rok	:= 0,4	krowy pozostałe	:= 0,8	trzoda pozostała	:= 0,3
byczki 1 - 2 lata	:= 0,7	matki kozie	:= 0,1	brojlery	:= 0,007
jałówki 1 - 2 lata	:= 0,7	kozy pozostałe	:= 0,1	kury nioski	:= 0,014
byki 2 lata	:= 1,0	matki owcze	:= 0,1	drób pozostały	:= 0,03
jałówki hodow.	:= 0,8	owce pozostałe	:= 0,1	króliki	:= 0,02
jałówki na tucz	:= 0,8	prosięta	:= 0,027		

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	Ilość wyprodukowanego ziarna pszenicy zwyczajnej i orkisz z jednego hektara wyrażona w decytonach na hektar (100 kg/ha).
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	Ilość wyprodukowanego ziarna kukurydzy z jednego hektara wyrażona w decytonach na hektar (100 kg/ha).
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	Obsada zwierząt żywionych systemem wypasowym (przeżuwaczy), bez cieląt przeznaczonych do opasu, na 1 ha powierzchni paszowej. Średnia liczba jednostek przeliczeniowych (LU) z sumy: bydła (bez cieląt do opasu) oraz owiec i kóz, przypadająca na 1 hektar roślin pastewnych uprawianych na użytkach rolnych. Do tej powierzchni zalicza się uprawy pastewne i ugory. Parametr obsady zwierząt jest obliczany tylko dla gospodarstw utrzymujących ten rodzaj zwierząt i posiadających uprawy pastewne (powierzchnię paszową).
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krowę	Produkcja mleka i przetworów z mleka (w ekwiwalencie mleka) w przeliczeniu na jedną krowę mleczną. Produkcja mleka obejmuje sprzedaż, przekazanie mleka do gospodarstwa domowego i zużycie mleka w gospodarstwie rolnym (skarmione przez zwierzęta). ⁷

Tabela 3.1-3 Wartość produkcji

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	zł	Obejmuje: sprzedaż, przekazania do gospodarstwa domowego, zużycie na potrzeby gospodarstwa rolnego, różnicę stanu zapasów, różnicę wartości zwierząt wynikającą ze zmiany cen a pomniejszona jest o zakup zwierząt. [SE135 + SE206 + SE256]
SE132	Relacja produkcji ogółem do kosztów ogółem	krotność	Relacja produkcji ogółem do kosztów ogółem. [SE131/SE270]
SE135	Produkcja roślinna	zł	Obejmuje: sprzedaż, zużycie wewnętrzne, przekazanie do gospodarstwa domowego i różnicę stanu zapasów. [SE140 + SE145 + SE150 + SE155 + SE160 + SE165 + SE170 + SE175 + SE180 + SE185 + SE190 + SE195 + SE200]
SE136	Produkcja roślinna na 1 ha	zł/ha	Wartość produkcji roślinnej w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych z wyłączeniem ziemi oddzierżawionej oraz powierzchni użytków rolnych wyłączonych z produkcji. [SE135/(SE025-powierzchnia ziemi oddzierżawionej-SE074)]
SE140	Zboża	zł	Dotyczy upraw na ziarno.
SE145	Rośliny białkowe	zł	Uprawiane na nasiona, bez upraw zbieranych na zielonkę z przeznaczeniem na pasze. Nie ujmuję się tu warzyw i soi.
SE146	Uprawy energetyczne	zł	Wszystkie rośliny uprawiane na cele energetyczne.

⁷ Stosuje się przelicznik 1 litr mleka = 1,031 kg.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE150	Ziemniaki	zł	Wszystkie typy odmian – także ziemniaki wczesne i sadzeniaki.
SE155	Buraki cukrowe	zł	Dotyczy przede wszystkim korzeni. Nie ujmuje się wartości liści, natomiast uwzględnia się wartość wyśtoków otrzymanych z cukrowni lub odsprzedanych przez rolnika cukrowni.
SE160	Rośliny oleiste	zł	Rośliny oleiste i włókniste uprawiane na olej (bez bawełny).
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	Chmiel, tytoń, inne uprawy przemysłowe (łącznie z ziołami, roślinami aromatycznymi i przyprawowymi, bawełną i trzciną cukrową oraz włóknistymi i konopiami uprawianymi na włókno).
SE170	Warzywa, kwiaty	zł	Świeże warzywa, melony, truskawki, kwiaty i rośliny ozdobne (uprawiane w uprawie polowej lub pod osłonami). Tu uwzględniona jest też wartość produkcji grzybów (mimo, że powierzchnia uprawy grzybów nie jest uwzględniona w pozycji SE046).
SE175	Owoce	zł	Owoce z drzew i krzewów uprawianych w uprawie polowej (łącznie z owocami tropikalnymi).
SE180	Owoce cytrusowe	zł	Pomarańcze, nektarynki i mandarynki, klementynki, cytryny i inne owoce cytrusowe.
SE185	Wina i winogrona	zł	Winogrona konsumpcyjne, winogrona do produkcji win jakościowych i stołowych, różne produkty z winogron (moszcz z winogron itp.), wino, produkty uboczne z produkcji wina, rodzynki.
SE195	Uprawy pastewne	zł	Rośliny pastewne korzeniowe i kapustne, trawa w uprawie polowej, łąki, pastwiska trwałe i niepielęgnowane, pozostałe uprawy pastewne. Dolicza się tu także produkcję z ugorów (o ile taka występuje w gospodarstwie).
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	Nasiona i sadzonki (traw, roślin polowych i ogrodniczych, bez zbóż, roślin białkowych, ziemniaków i roślin oleistych), inne uprawy polowe (nieujęte w wyszczególnionych pozycjach), uprawy trwałe rosnące pod osłonami nieuwzględnione w SE170. Tu wlicza się także przyrost wartości młodych plantacji wieloletnich (do wejścia w plonowanie). Ustala się go na podstawie poniesionych kosztów.
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	Produkcja obejmuje wartość produkcji żywca oraz wartość produktów pochodzenia zwierzęcego. Produkcja zwierzęca obejmuje: sprzedaż, różnicę wartości zwierząt (SE211) w roku obrachunkowym i przekazanie do gospodarstwa domowego. Pomniejsza się ją o zakup zwierząt. Rachunek jest przeprowadzany dla koniowatych, bydła, owiec, kóz, trzody chlewnej, drobiu i pozostałych zwierząt. W przypadku zwierząt stada podstawowego szacuje się także różnicę wartości zwierząt z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym. Produkcja produktów zwierzęcych obejmuje sprzedaż, przekazanie do gospodarstwa domowego, zużycie wewnętrzne i różnicę stanu zapasów. Do produktów zwierzęcych zalicza się: mleko i produkty z mleka krów, owiec i kóz, wełnę, jaja kurze, miód, inne produkty zwierzęce (obornik, jaja innych

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
			ptaków itp.), a także wpływy z usługowego odchowu zwierząt oraz przychody z krycia. [SE216 + SE220 + SE225 + SE230 + SE235 + SE240 + SE245 + SE251]
SE207	Produkcja zwierzęca na 1 LU	zł/LU	Wartość produkcji zwierzęcej w przeliczeniu na jedną jednostkę przeliczeniową zwierząt. [SE206/SE080]
SE211	Różnica wartości zwierząt	zł	Różnica wartości zwierząt stada podstawowego i obrotowego z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym. Zmienna ta umożliwia pominięcie wpływu zmian cen zwierząt stada podstawowego na wartość produkcji w danym roku.
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	W tej pozycji ujęta jest wartość mleka i przetworów pomniejszona o odpowiednie opłaty współodpowiedzialnościowe (jeśli występują), lecz bez opłat karnych za nieprawidłową realizację kwoty mlecznej. Te opłaty są ujęte w saldzie dopłat i kar do produkcji mleka.
SE220	Żywiec wołowy	zł	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).
SE225	Żywiec wieprzowy	zł	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).
SE230	Żywiec barani i kozi	zł	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego).
SE235	Żywiec drobiowy	zł	Obejmuje produkcję i różnicę wartości zwierząt stada obrotowego (wartość na koniec roku – wartość na początek roku).
SE240	Jaja	zł	W pozycji tej uwzględnione są tylko jaja kurze.
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	W tej pozycji ujęta jest wartość mleka i jego przetworów.
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	Pozycja ta obejmuje: żywiec koński i inne zwierzęta niewymienione wyżej – np.: króliki, roje pszczele, zwierzęta futerkowe, ryby, strusie (z uwzględnieniem różnicy wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego), a także wełnę i pozostałe produkty pochodzenia zwierzęcego (np. obornik czy mleko innych zwierząt), a także przychody z krycia i przychody z usługowego odchowu zwierząt. Różnica wartości stada podstawowego koni z tytułu zmiany cen jednostkowych w roku obrachunkowym też wliczana jest do tej pozycji.
SE256	Pozostała produkcja	zł	Do pozycji tej należą: czynsz za wdzierżawioną ziemię w stanie gotowym do siewu, przychody z okazjonalnego przekazania powierzchni paszowej, produkty z lasu, świadczenie usług, wynajem sprzętu, odsetki od aktywów obrotowych niezbędnych do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego, przychody z agroturystyki, przychody dotyczące wcześniejszych lat obrachunkowych, pozostałe produkty i przychody.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	Wartość produktów roślinnych i zwierzęcych przekazanych do gospodarstwa domowego rolnika. Wartość ta stanowi część produkcji ogółem.
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	Wartość produktów roślinnych i zwierzęcych wytworzonych i zużytych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, np. produkty roślinne zużyte jako pasze dla zwierząt, a także jako nasiona i sadzeniaki. Produkty te uwzględnione są w rachunku produkcji ogółem a zarazem stanowią one istotną pozycję w kosztach pasz i materiału rozmnożeniowego.

Tabela 3.1-4 Koszty

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE270	Koszty ogółem	zł	Obejmują: koszty bezpośrednie, koszty ogólnogospodarcze, amortyzację i koszt czynników zewnętrznych. Ujęte są tu koszty dotyczące działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego poniesione na produkcję uzyskaną w roku obrachunkowym. Uwzględnione są nakłady produktów potencjalnie towarowych wytworzonych w gospodarstwie rolnym ⁸ i zużytych w ramach działalności operacyjnej – do celów produkcyjnych (nasiona i sadzonki oraz pasze dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i ziarnożernych). Podatki gospodarstwa rolnego i inne opłaty nie są włączone do kosztów ogółem, lecz uwzględniane są przy obliczaniu sald dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej i inwestycyjnej. Do kosztów ogółem nie włącza się wartości zakupionych zwierząt, ze względu na ujęcie ich w rachunku wartości produkcji. [SE275 + SE360 + SE365]
SE275	Zużycie pośrednie	zł	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych i zużytych w procesie produkcji w gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym. [SE281 + SE336]
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	Obejmują: koszty bezpośrednie produkcji roślinnej (nasiona i sadzonki, nawozy, środki ochrony roślin, pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej), koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej (pasza dla zwierząt żywionych systemem wypasowym i dla zwierząt ziarnożernych, inne koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej) oraz koszty bezpośrednie produkcji leśnej. [SE285 + SE295 + SE300 + SE305 + SE310 + SE320 + SE330 + SE331]
SE284	Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha	zł/ha	Wartość kosztów bezpośrednich produkcji roślinnej w przeliczeniu na 1 ha użytków rolnych. [(SE285 + SE295 + SE300 + SE305)/(SE025-powierzchnia ziemi oddzierżawionej-SE074)]

⁸ Obornik nie jest traktowany jako produkt potencjalnie towarowy i nie jest uwzględniany w tej pozycji.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	Odnoszące się do upraw rolniczych i ogrodniczych. Nowe nasadzenia plantacji trwałych i drzewostanu leśnego zalicza się do działalności inwestycyjnej, a nie do kosztów bezpośrednich (własne i obce).
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	Nasiona i sadzonki wyprodukowane i zużyte w gospodarstwie.
SE295	Nawozy	zł	Zakupione nawozy i materiały poprawiające jakość ziemi (bez zużytych w produkcji leśnej).
SE300	Środki ochrony roślin	zł	Środki ochrony roślin, pułapki i chwytaki, urządzenia płoszące ptaki, osłony przeciwgradowe, ochrona przeciwmrozowa itp. (bez środków zużytych w produkcji leśnej).
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	Obejmują: analizy gleby, zakup upraw na pniu, czynsz za ziemię dodzierżawioną na okres krótszy niż 1 rok, koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży produktów roślinnych, usługi specjalistyczne do produkcji roślinnej itp.
SE309	Koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej na 1 LU	zł/LU	Wartość kosztów bezpośrednich produkcji zwierzęcej w przeliczeniu na 1 jednostkę przeliczeniową zwierząt. [(SE310 + SE320 + SE330)/SE080]
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	Pasze treściwe (łącznie z lizawkami mineralnymi i środkami konserwującymi), pasze objętościowe, opłaty za wypas na wspólnych pastwiskach, koszty usługowego odchowu zwierząt, czynsz za dodzierżawioną powierzchnię paszową dla koni, bydła, owiec i kóz, niezaliczoną do powierzchni użytków rolnych (SE025) (własne i obce).
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym (łącznie z mlekiem, ale bez mleka wyssanego przez cielęta, jagnięta i kozłęta) i skarmione przez zwierzęta żywione w systemie wypasowym.
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	Pasze dla zwierząt ziarnożernych (m.in. trzody chlewnej i drobiu) – wszystkie rodzaje (własne i obce).
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych wytworzone w gosp. rol.	zł	Produkty potencjalnie towarowe wytworzone w gospodarstwie rolnym (łącznie z mlekiem, innym niż wyssane) i skarmione przez zwierzęta ziarnożerne.
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	Opłaty za usługi weterynaryjne i koszty inseminacji, koszty analiz mleka, okazjonalne zakupy produktów pochodzenia zwierzęcego (mleko itp.), koszty dotyczące przygotowania produktów do sprzedaży, koszty przechowywania, koszty sprzedaży produktów zwierzęcych itp.
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	Nawozy, materiały ochronne, drobne koszty bezpośrednie. Koszty pracy najemnej, usług i maszyn nie są tu włączone. Są one wykazane w innych – odpowiednich rodzajowo pozycjach kosztowych.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	Koszty ogólnogospodarcze związane z działalnością operacyjną, lecz nieuznane za koszty bezpośrednie działalności operacyjnej. [SE340 + SE345 + SE350 + SE356]
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	Koszty bieżącego utrzymania sprzętu (i zakupu narzędzi o małej wartości), koszty ponoszone na samochody osobowe, bieżące utrzymanie budynków i urządzeń melioracyjnych, ubezpieczenie budynków. Remonty kapitalne zaliczane są do działalności inwestycyjnej.
SE345	Energia	zł	Paliwa silnikowe i oleje smarne, energia elektryczna, paliwa grzewcze (opał).
SE350	Usługi	zł	Koszty pracy wykonanej w ramach usług oraz koszt wynajmu (zaangażowania) maszyn.
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	Woda, ubezpieczenia (bez ubezpieczeń budynków i wypadków przy pracy, odpowiedzialności cywilnej) oraz inne koszty ogólnogospodarcze powstałe w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego (np. opłaty za prowadzenie księgowości, opłaty telefoniczne).
SE360	Amortyzacja	zł	Amortyzacja środków trwałych własnych wycenionych według wartości odtworzeniowej. W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej. Amortyzacja dotyczy: plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi, lasów, kwot i limitów produkcyjnych oraz aktywów obrotowych.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	Koszty zaangażowania obcych czynników wytwórczych (pracy, ziemi i kapitału) w procesie produkcyjnym. Do tych kosztów zaliczają się: wynagrodzenia za pracę, czynsze i odsetki. [SE370 + SE375 + SE380]
SE370	Wynagrodzenia	zł	Wynagrodzenia i ubezpieczenia społeczne pracowników najemnych. Nie wlicza się kwot otrzymanych przez pracowników zaliczanych do nieopłaconej siły roboczej.
SE375	Czynsze	zł	Czynsze za dodzierżawę ziemi, budynków i koszty opłat dzierżawnych.
SE380	Odsetki	zł	Odsetki i opłaty finansowe płacone za kredyty zaciągnięte w celu zakupu ziemi, budynków, maszyn i wyposażenia, zwierząt oraz materiałów. Odsetki i opłaty finansowe za zobowiązania.

Tabela 3.1-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Płatności za zaprzestanie działalności rolniczej nie są ujmowane w tej pozycji. Ewidencja danych rachunkowych odbywa się na podstawie dopłat „należnych”. [SE610 + SE615 + SE624 + SE625 + SE626 + SE630 + SE699]
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	Dopłaty do produkcji roślinnej, łącznie z płatnościami wyrównawczymi (płatnościami obszarowymi i dopłatami za odłogowanie ziemi) oraz wsparciem specjalnym do produkcji roślinnej. [SE611 + SE612 + SE613]
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	Dopłaty dla producentów zbóż, roślin oleistych i białkowych (COP) oraz roślin energetycznych.
SE612	Dopłaty za odłogowanie	zł	Dopłaty otrzymane przez producentów COP, zobowiązanych do odłogowania części posiadanej przez nich ziemi. Ta powierzchnia ziemi może być wykorzystana do uprawy określonych roślin na cele nieżywnościowe.
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	Pozostałe dopłaty do upraw polowych, ogrodnich i plantacji wieloletnich.
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	Dopłaty do zwierząt i do produktów pochodzenia zwierzęcego. [SE616 + SE617 + SE618 + SE619]
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	Dopłaty do produkcji mleka pomniejszone o kary umowne za przekroczenie limitu produkcji mleka. W pozycji tej ujmowane jest również wsparcie specjalne dotyczące krów mlecznych oraz produkcji mleka.
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	Dopłaty uzyskiwane z tytułu chowu bydła innego niż krowy mleczne, np. premie za cielęta płci męskiej, za młode byczki, za krowy mamki. W pozycji tej ujmowane jest również wsparcie specjalne dotyczące pozostałej produkcji bydłowej.
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	Poza dopłatami do matek owczych i kozich, uwzględnione są dopłaty do produktów wytwarzanych z mleka koziego i owczego. W pozycji tej ujmowane jest również wsparcie specjalne dotyczące produkcji owiec i kóz.
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej, w tym również wsparcie specjalne (w sytuacji kiedy otrzymanych dopłat nie można przypisać do określonej działalności z powodu braku odpowiednio szczegółowych danych).
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	Dopłaty rolnośrodowiskowe.
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	zł	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach produkcji rolniczej (ONW).

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	Dopłaty za dostosowanie gospodarstw rolnych do standardów UE, do usług doradztwa rolniczego, dopłaty do poprawy jakości produktów rolniczych, do szkoleń, do zalesiania i do zachowania równowagi ekologicznej środowiska leśnego.
SE624	Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich obejmują: dopłaty rolnośrodowiskowe, dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach produkcji rolniczej (ONW), pozostałe dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich uwzględniające dopłaty ze środków krajowych. W zmiennej tej zawiera się m.in.: SE621, SE622, SE623.
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	Dopłaty do kosztów i nakładów poniesionych w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego z wyłączeniem dopłat do wynagrodzeń, czynszów, podatków i odsetek.
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	Dopłaty do wynagrodzeń, czynszów i odsetek.
SE630	Płatności "decoupled"	zł	Jednolite płatności obszarowe oraz dodatkowe płatności. [SE632]
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	Tylko dla nowych państw członkowskich (bez Malty i Słowenii).
SE650	Wsparcie specjalne	zł	Wsparcie specjalne przyznawane na podstawie art. 68 rozporządzenia (EC) Nr 73/2009.
SE699	Pozostałe dopłaty	zł	Pozostałe dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa. Ujmowane są w tej pozycji także granty i dopłaty do szkód oraz wyjątkowe dopłaty.

Tabela 3.1-6 Salda dopłat i podatków

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrotowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej (obliczane tylko w gospodarstwach „ryczałtowych”) pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego. [SE605 + SE395 – SE390]
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	Dopłaty do działalności operacyjnej (bez dopłat do inwestycji). Płatności za zaprzestanie działalności rolniczej nie są ujmowane w tej pozycji. Ewidencja danych rachunkowych odbywa się na podstawie dopłat „należnych”. [SE610 + SE615 + SE624 + SE625 + SE626 + SE630 + SE699]

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	Co do zasady sprzedaż i zakupy w wynikach standardowych są ujęte w wartości netto (bez podatku VAT). W przypadku rolników rozliczających VAT na zasadach ogólnych saldo nie jest obliczane. W przypadku rolników ryczałtowych (większość) saldo jest obliczane odejmując od kwoty VAT należnego (od sprzedaży) kwotę VAT naliczonego (od zakupów).
SE390	Podatki	zł	Podatki i inne opłaty gospodarstwa rolnego (bez VAT gospodarstwa rolnego i podatków osobistych rolnika), a także podatki i inne opłaty od ziemi i budynków. Dopłaty do podatków nie są ujmowane.
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	Dopłaty i podatki niemające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej i rekompensat za rezygnację z produkcji mleka, kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE407 - SE408]
SE406	Raty dotacji inwestycyjnych	zł	Rata dotacji inwestycyjnych do rozliczenia w ciągu 12 miesięcy.
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	Rekompensata może być wypłacana w postaci kwoty ryczałtowej lub rozłożona na okres kilku lat.
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	Podatek VAT zapłacony od inwestycji.

Tabela 3.1-7 Dochód na gospodarstwo rolne

Symbol	Zmienna	J.m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE131	Produkcja ogółem	zł	Suma wartości produkcji: roślinnej, zwierzęcej i pozostałej. Obejmuje: sprzedaż, przekazania do gospodarstwa domowego, zużycie na potrzeby gospodarstwa rolnego, różnicę stanu zapasów, różnicę wartości zwierząt wywołaną zmianą cen a pomniejszona jest o zakup zwierząt. [SE135 + SE206 + SE256]
SE275	Zużycie pośrednie	zł	Obejmuje koszty bezpośrednie (z uwzględnieniem produktów wytworzonych w gospodarstwie rolnym) oraz koszty ogólnogospodarcze towarzyszące działalności operacyjnej w roku obrachunkowym. [SE281 + SE336]
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	Dopłaty i podatki mające związek z działalnością operacyjną w roku obrachunkowym. Saldo dopłat i podatków w ramach działalności operacyjnej obejmuje dopłaty i saldo VAT z działalności operacyjnej pomniejszone o podatki gospodarstwa rolnego. [SE605 + SE395 - SE390]

Symbol	Zmienna	J.m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE410	Wartość dodana brutto	zł	Obejmuje produkcję ogółem pomniejszoną o zużycie pośrednie, a następnie skorygowaną o saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. [SE131 – SE275 + SE600]
SE360	Amortyzacja	zł	Amortyzacja środków trwałych własnych wycenionych według wartości odtworzeniowej. W rachunku wyników pozycja amortyzacji środków trwałych odnosi się do całego roku obrachunkowego. Kwota amortyzacji jest ustalana na podstawie wartości odtworzeniowej. Amortyzacja dotyczy: plantacji wieloletnich, budynków i wyposażenia trwałego, urządzeń melioracyjnych, maszyn i narzędzi. Nie oblicza się amortyzacji w przypadku ziemi, lasów, kwot i limitów produkcyjnych oraz aktywów obrotowych.
SE415	Wartość dodana netto	zł	Opłata za zaangażowanie czynników wytwórczych do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, bez względu na ich status własnościowy (obce lub własne). Ten parametr jest odpowiedni do porównań gospodarstw posiadających różną strukturę własnościową zaangażowanych czynników wytwórczych. Oblicza się go przez odjęcie amortyzacji od wartości dodanej brutto.
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	Koszty zaangażowania obcych czynników wytwórczych (pracy, ziemi i kapitału) w procesie produkcyjnym. Do tych kosztów zaliczają się: wynagrodzenia za pracę, czynsze i odsetki. [SE370 + SE375 + SE380]
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	Dopłaty i podatki niemające związku z działalnością operacyjną gospodarstwa rolnego w roku obrachunkowym. Saldo to oblicza się poprzez odjęcie od kwoty dopłat do działalności inwestycyjnej i rekompensat za rezygnację z produkcji mleka kwoty VAT naliczonego (zapłaconego przy zakupach mających związek z działalnością inwestycyjną). [SE406 + SE407 – SE408]
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	Opłata za zaangażowanie własnych czynników wytwórczych (w przypadku gospodarstw posiadających osobowość prawną tylko ziemi i kapitału) do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz opłata za ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym. Dochód ten oblicza się przez dodanie do wartości dodanej netto salda dopłat i podatków dotyczących inwestycji oraz odjęcie kosztu czynników zewnętrznych. [SE415 – SE365 + SE405]

Tabela 3.1-8 Dochód na osobę

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/ AWU	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną (jednostkę przeliczeniową pracy). [SE415/SE010]
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/ FWU	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (jednostkę przeliczeniową pracy rodziny). Obliczony tylko dla gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015>0). [SE420/SE015]

Tabela 3.1-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego

Symbol	Zmienna	J.m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE436	Aktywa ogółem	zł	Obejmuje tylko aktywa stanowiące własność rolnika. Aktywa ogółem obejmują aktywa trwałe i aktywa obrotowe. [SE441 + SE465]
SE441	Aktywa trwałe	zł	Aktywa trwałe obejmują ziemię rolniczą, budynki gospodarstwa rolnego, nasadzenia leśne oraz maszyny i urządzenia, a także zwierzęta stada podstawowego. Ujmowane są tu również środki trwałe będące w fazie inwestycji. [SE446 + SE450 + SE455 + SE460]
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	Obejmuje ziemię rolniczą, urządzenia melioracyjne, uprawy trwałe, kwoty i inne przypisane prawa (włącznie z kosztami nabycia) oraz lasy. Kwoty produkcyjne (i inne przypisane prawa) uzyskane bezpłatnie nie są wyceniane w bilansie (ewidencjonowana jest tylko ich sprzedaż). Ujmowane są tu również uprawy trwałe będące w fazie inwestycji.
SE450	Budynki	zł	Budynki i ich trwałe wyposażenie należące do rolnika. Ujmowane są tu również budynki będące w fazie inwestycji.
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	Maszyny, ciągniki, samochody osobowe i ciężarówki, sprzęt nawadniający (bez narzędzi o małej wartości bądź o okresie użytkowania nieprzekraczającym jednego roku). Ujmowane są tu również maszyny, urządzenia i środki transportu będące w fazie inwestycji.
SE460	Stado podstawowe (płeć żeńska)	zł	Tu uwzględnia się: jątówki cielne, krowy mleczne, inne krowy w okresie rozrodu, matki kozie i owcze oraz maciory.
SE465	Aktywa obrotowe	zł	Aktywa obrotowe obejmują zwierzęta stada obrotowego oraz kapitał obrotowy (zapasy produktów rolnych i pozostałe aktywa obrotowe). [SE470 + SE475 + SE480]
SE470	Stado obrotowe	zł	Tu uwzględnia się wartość wszystkich zwierząt produkcyjnych (poza zwierzętami stada podstawowego).

Symbol	Zmienna	J.m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	Tu ujmuję się wartość wszystkich produktów pochodzenia roślinnego i zwierzęcego – bez plantacji nieowocujących (w tym wartość produkcji roślinnej w toku – cykl krótki).
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	Ujmowane są w tej pozycji: wartość upraw na pniu, udziały gospodarstwa rolnego w jednostkach rolniczych, należności krótkoterminowe, gotówka w kasie i na rachunku bankowym (kwota niezbędna do bieżącego funkcjonowania gospodarstwa rolnego).
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	Obejmują wartość wszystkich pozostających do spłaty zobowiązań długo- i krótkoterminowych. [SE490 + SE495]
SE490	Zobowiązania długoterminowe	zł	Ujmowane są tu zobowiązania zaciągnięte na okres dłuższy niż jeden rok.
SE495	Zobowiązania krótkoterminowe	zł	Ujmowane są tu zobowiązania zaciągnięte na okres nieprzekraczający jednego roku.
SE501	Kapitał własny	zł	Odzwierciedla wartość aktywów ogółem pomniejszoną o wartość zobowiązań ogółem. [SE436 – SE485]

Tabela 3.1-10 Wskaźniki finansowe

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	Odzwierciedla wartość kapitału własnego na koniec roku obrachunkowego pomniejszoną o wartość kapitału własnego na początek roku obrachunkowego. [SE501 – SE501P ⁹]
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	Odzwierciedla średnią arytmetyczną wartość kapitału gospodarstwa rolnego [(stan na początek roku + stan na koniec roku obrachunkowego)/2] bez wartości ziemi, tj. wartość: zwierząt, upraw trwałych, urządzeń melioracyjnych, budynków, maszyn i urządzeń oraz kapitału obrotowego. Parametr ten obliczany jest tylko w sytuacji, gdy wartość ziemi jest rejestrowana oddzielnie od wartości budynków.
SE516	Inwestycje brutto	zł	Inwestycje brutto to wartość zakupionych i wytworzonych środków trwałych pomniejszona o wartość sprzedanych oraz przekazanych nieodpłatnie środków trwałych w roku obrachunkowym + różnica wartości stada podstawowego.
SE521	Inwestycje netto	zł	Inwestycje brutto pomniejszone o obliczoną dla roku obrachunkowego wartość amortyzacji. [SE516 – SE360]

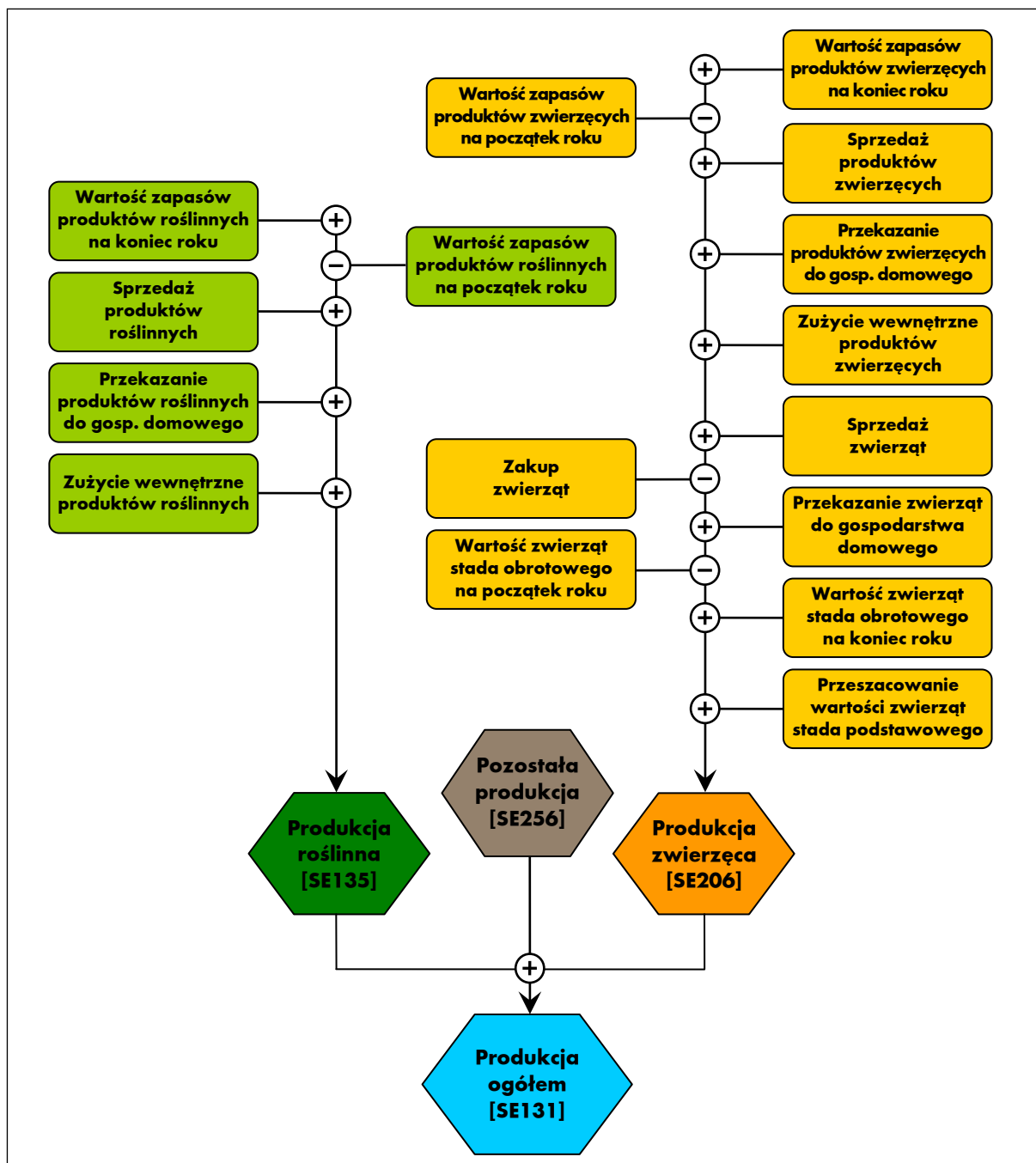
⁹ SE501P = Kapitał własny na początek roku obrachunkowego.

Symbol	Zmienna	J. m.	Sposób obliczenia, uwagi
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności w ramach działalności operacyjnej. Przepływ pieniężny (1) obliczany jest w następujący sposób: sprzedaż produktów + inne przychody + sprzedaż zwierząt – koszty ogółem – koszty zakupu zwierząt + saldo dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej + saldo dopłat i podatków dotyczących inwestycji.
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	Ukazuje zdolność gospodarstwa rolnego do samofinansowania swojej działalności i tworzenia oszczędności. Przepływ pieniężny (2) obliczany jest w następujący sposób: Przepływ pieniężny (1) + sprzedaż środków trwałych - zakupy i inwestycje w środkach trwałych + stan zobowiązań na koniec roku – stan zobowiązań na początek roku.
SE532	Relacja przepływów pieniężnych (2) do aktywów ogółem	krotność	Relacja przepływów pieniężnych (2) do aktywów ogółem. [SE530/SE436]

3.2. Schematy obliczania kategorii ekonomicznych

W tym rozdziale zamieszczone są schematy obliczania podstawowych kategorii ekonomicznych zawartych w „Wynikach Standardowych FADN”. Schematy opracowano na podstawie materiałów zamieszczonych na stronie internetowej pod adresem: <https://circabc.europa.eu/ui/group/befb6055-ab0c-4305-84fe-0c80c1c0553d/library/1df3a121-11ee-40c3-a991-70a5f3cdd9d7/details> [11].

Schemat 3.2-1 Rachunek wartości produkcji ogółem

Schemat 3.2-1 ilustruje rachunek wartości produkcji ogółem uzyskanej w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Składa się na nią wartość produkcji roślinnej, wartość produkcji zwierzęcej i wartość pozostałej produkcji.

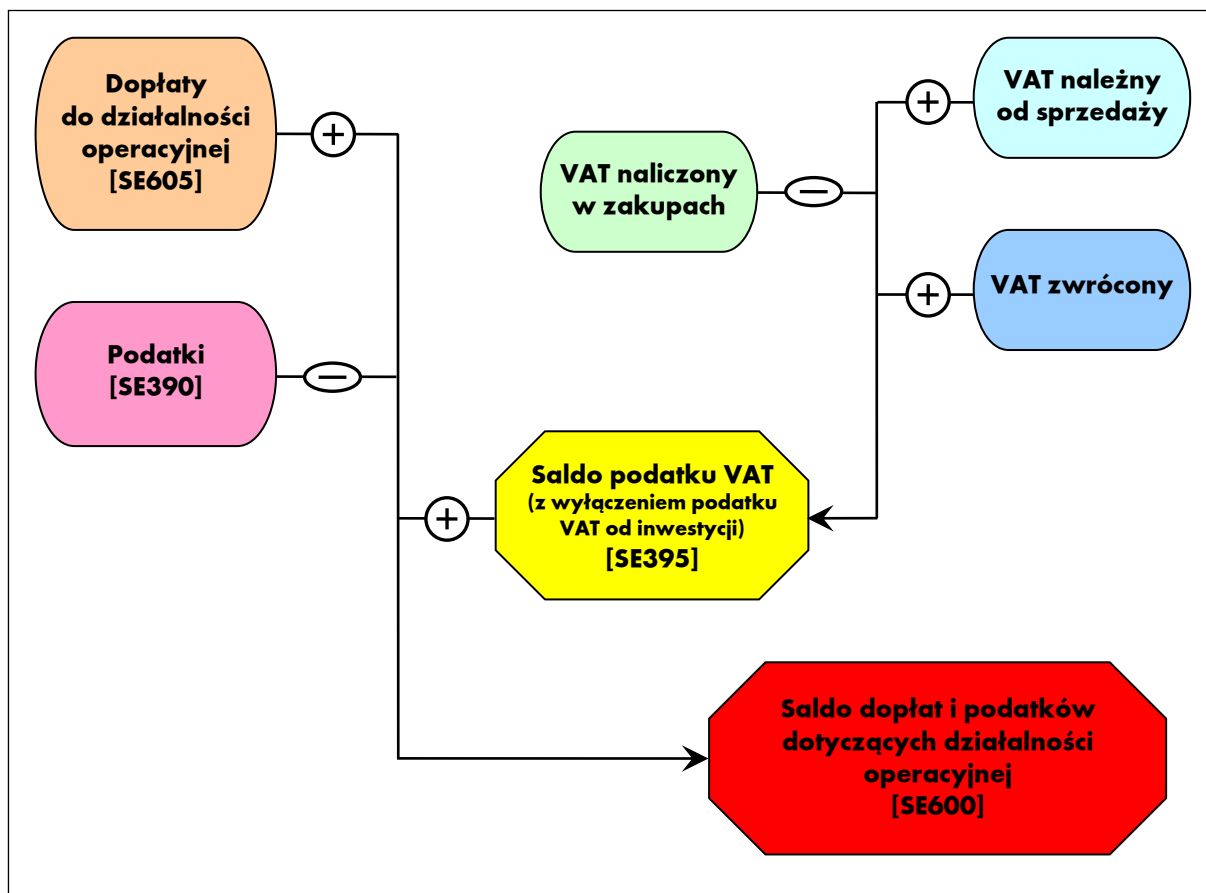
W rachunku produkcji uwzględniana jest sprzedaż produktów, różnica stanu zapasów, zużycie wewnętrzne i przekazanie do gospodarstwa domowego. Dzięki takiemu podejściu uzyskuje się pełne odzwierciedlenie obrotu produktami gotowymi – transakcje rynkowe, przekazania nieodpłatne oraz transfery produktów w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego. Wartość zużycia wewnętrznego produktów potencjalnie towarowych nie wpływa na poziom określonych nadwyżek ekonomicznych, gdyż znajduje się ona po obu stronach rachunku (produkcyjnej i kosztowej).

Schemat 3.2-2 Rachunek różnicy wartości zwierząt stada podstawowego

$\text{REGIDX}_n = \frac{\text{Wk}_n}{\text{Lk}_n} \bigg/ \frac{\text{Wp}_n}{\text{Lp}_n}$	gdzie: REGIDX - index cen; Wk - wartość na koniec roku obrachunkowego; n - grupa zwierząt; Lk - liczba zwierząt na koniec roku obrachunkowego; Wp - wartość na początek roku obrachunkowego; Lp - liczba zwierząt na początek roku obrachunkowego; LVVAL - różnica wartości zwierząt.
$\text{LVVAL}_n = \left(\frac{\text{WK}_n}{\text{REGIDX}_n} - \text{Wp}_n \right) \times \frac{(1 + \text{REGIDX}_n)}{2}$	

W rachunku wartości produkcji zwierzęcej uwzględniona jest różnica wartości zwierząt stada obrotowego i podstawowego. Różnica wartości zwierząt stada podstawowego spowodowana jest zmianą cen w roku obrachunkowym oraz zmianą liczby zwierząt. W przypadku stada obrotowego różnica wartości zwierząt obliczana jest jako różnica pomiędzy stanem końcowym a stanem początkowym. Wartość przeszacowania zwierząt stada podstawowego i obrotowego została wyodrębniona jako zmienna SE211. Umożliwia to uznaniowe pominięcie tego składnika w rachunku wartości produkcji i następnie określonych nadwyżek ekonomicznych. Ponadto w rachunku wartości produkcji zwierzęcej odejmowana jest wartość zakupionych zwierząt, dzięki czemu rachunek wyników obrazuje zrealizowaną produkcję własną. Z tego też powodu wartość zakupionych zwierząt nie znajduje się w strukturze kosztów gospodarstwa rolnego.

Schemat 3.2-3 Rachunek salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej

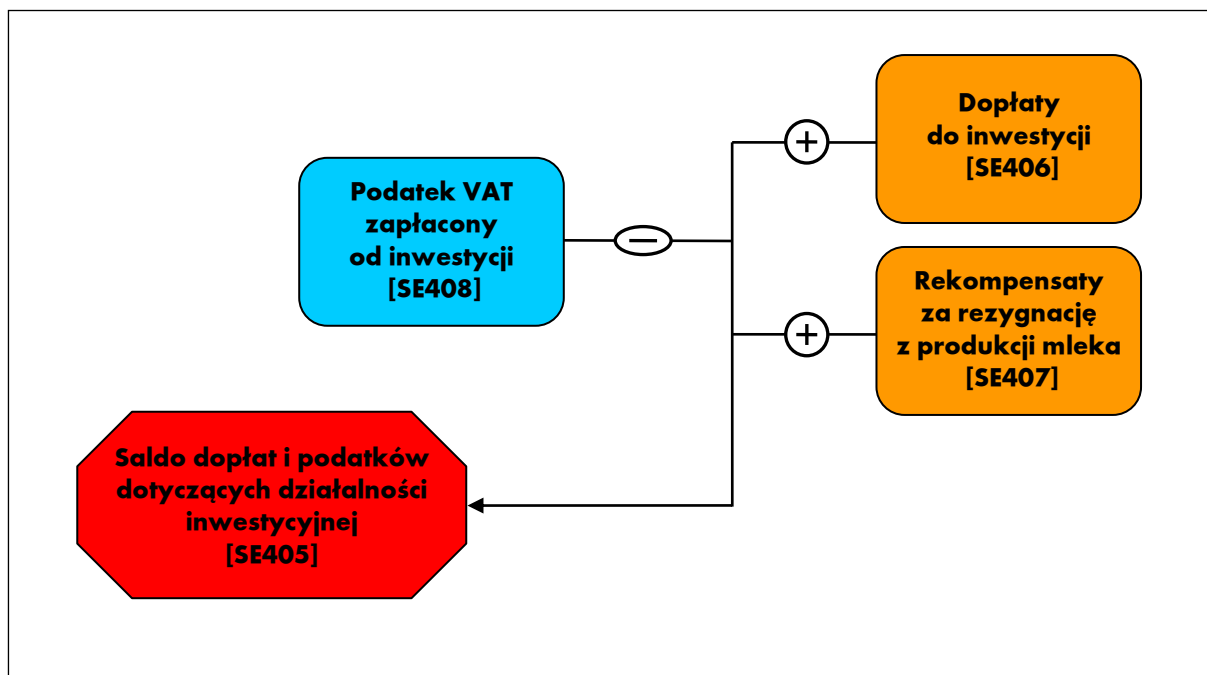
Podatki należne z tytułu posiadania gospodarstwa rolnego i prowadzonej działalności rolniczej **nie są** ujęte w kosztach (patrz: Tabela 3.1-4). Podatki te są uwzględnione w rachunku salda SE600 (patrz: Tabela 3.1-6 oraz Schemat 3.2-3). Dzięki temu możliwe jest określenie poziomu transferów wartości dodanej pomiędzy gospodarstwem rolnym, a sektorem publicznym. Wartość ujemna zmiennej SE600 oznacza transfer środków pieniężnych poza gospodarstwo rolne.

W przypadku gospodarstw rolnych rozliczających podatek VAT na zasadach ogólnych saldo podatku VAT (SE395), czyli różnica między VAT należnym a naliczonym **wynosi 0** (zero). Tym samym saldo podatku VAT w tych gospodarstwach **nie wpływa** na wartość dochodu z gospodarstwa rolnego.

W gospodarstwach rolnych korzystających ze zwolnienia od podatku VAT („ryczałtowych”) saldo (SE395) jest obliczane jako różnica kwoty VAT należnego (od sprzedaży) i kwoty VAT naliczonego (od zakupów) i **jest uwzględnione** w rachunku dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego.

W Polsce „VAT zwrócony” (rozumiany jako zryczałtowany zwrot podatku VAT) nie funkcjonuje. Na schemacie został on uwzględniony w celu zapewnienia zgodności metodycznej na poziomie UE.

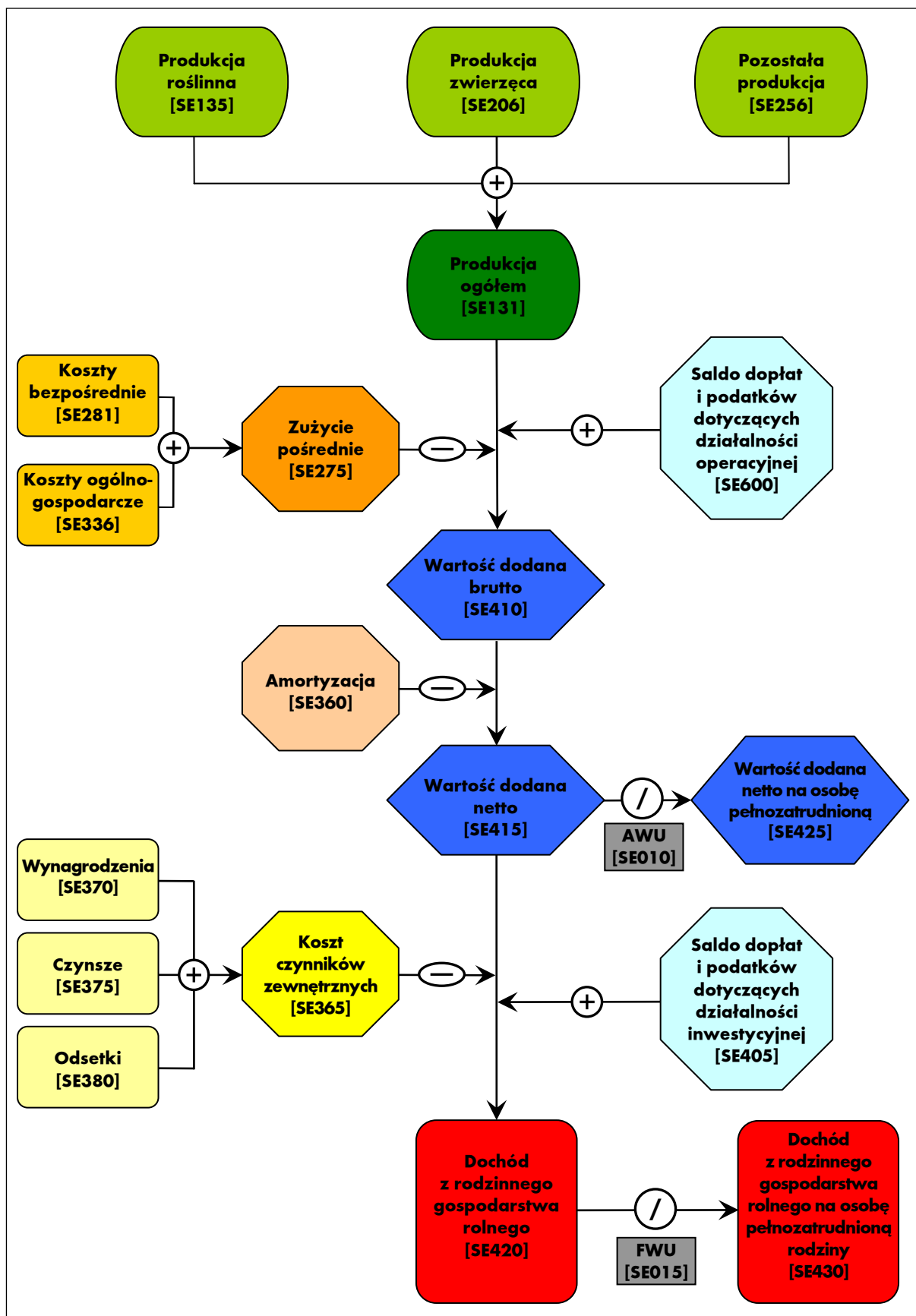
Schemat 3.2-4 Rachunek salda dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej

Saldo dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej wpływa na wielkość zrealizowanego dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego. Dodatnia wartość tego salda wskazuje na wsparcie przez budżet działalności inwestycyjnej gospodarstwa rolnego.

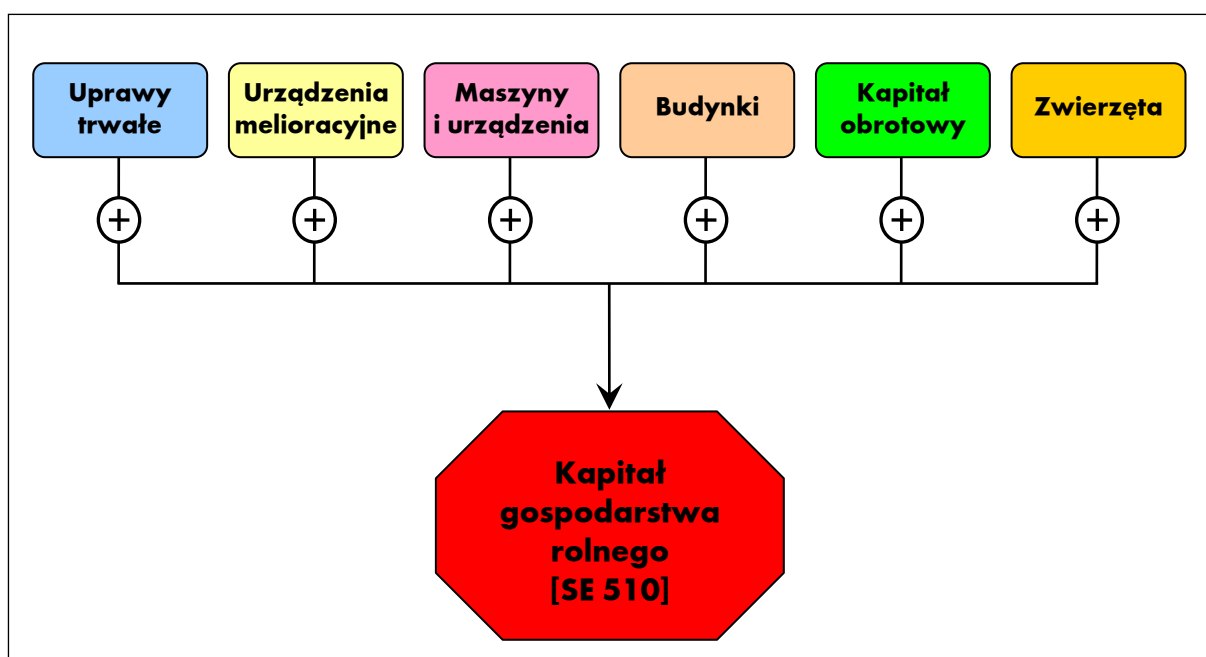
W przypadku gospodarstw rolnych rozliczających podatek VAT na zasadach ogólnych podatek VAT zapłacony od inwestycji jest wyłączony z rachunku salda dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej. Tym samym podatek VAT zapłacony od inwestycji nie wpływa na wartość dochodu z gospodarstwa rolnego.

Schemat 3.2-5 Rachunek dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego

Schemat 3.2-5 przedstawia rachunek poszczególnych kategorii nadwyżek ekonomicznych. Pierwszą nadwyżką ekonomiczną jest wartość dodana brutto gospodarstwa rolnego. Oblicza się ją poprzez odjęcie zużycia pośredniego od produkcji ogółem i dodanie salda dopłat i podatków dotyczących działalności operacyjnej. Dopłaty zwiększają wartość dodaną brutto, a podatki (nie były one uwzględnione w zużyciu pośrednim) powodują jej zmniejszenie. Po odjęciu amortyzacji od wartości dodanej brutto uzyskuje się wartość dodaną netto gospodarstwa rolnego. W kolejnym etapie odejmuje się od wartości dodanej netto koszt czynników zewnętrznych oraz dodaje saldo dopłat i podatków dotyczących działalności inwestycyjnej. W ten sposób uzyskuje się podstawową nadwyżkę ekonomiczną uzyskiwaną w ramach działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego, określaną pojęciem dochodu z rodzinnego gospodarstwa rolnego¹⁰. Dochód ten stanowi opłatę za własne czynniki wytwórcze (praca, ziemia i kapitał) zaangażowane do działalności operacyjnej gospodarstwa rolnego oraz ryzyko podejmowane przez prowadzącego gospodarstwo rolne w roku obrachunkowym.

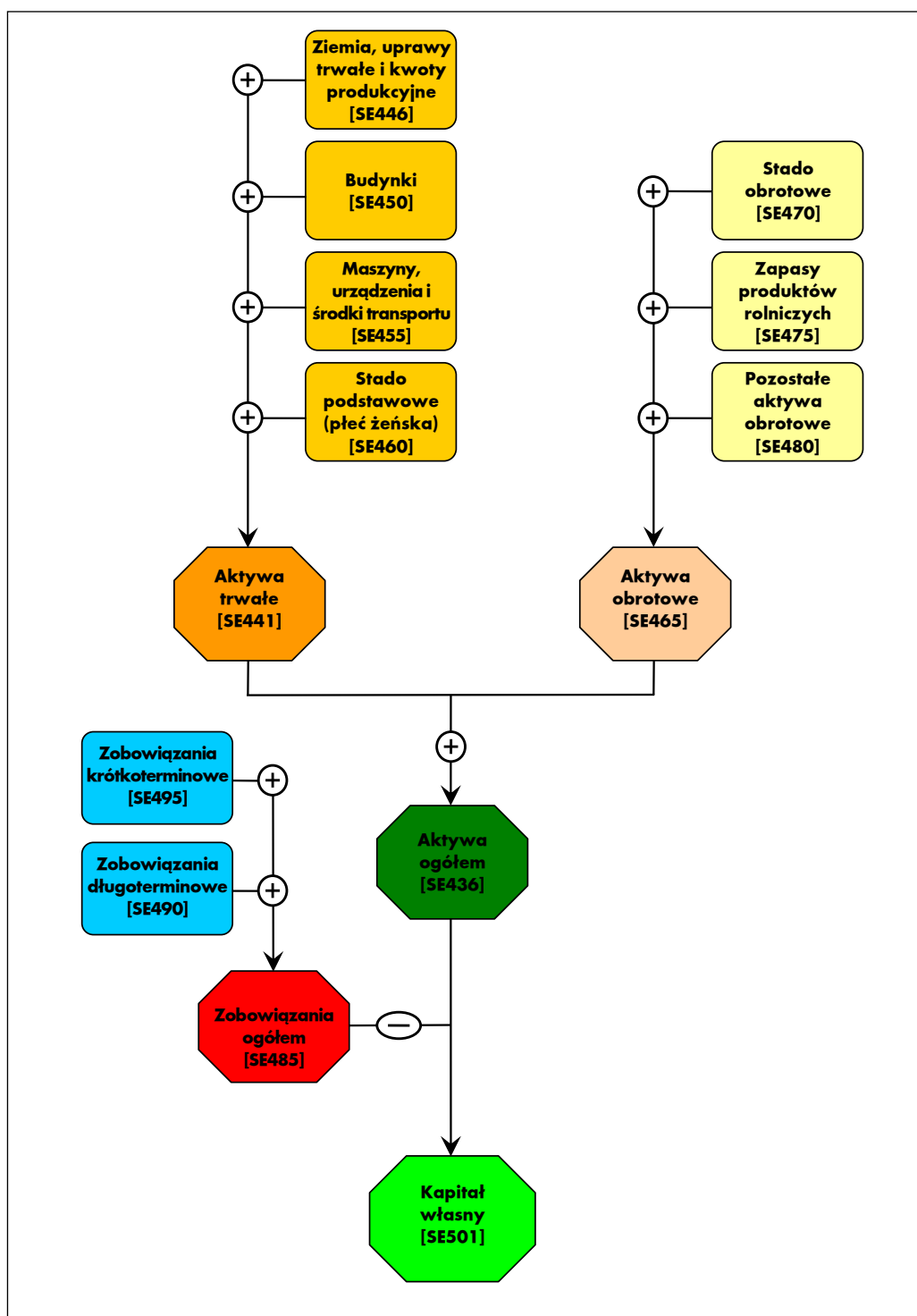
Schemat 3.2-6 Rachunek kapitału gospodarstwa rolnego

Schemat 3.2-6 ilustruje rachunek kapitału gospodarstwa rolnego według ustaleń metodycznych FADN. Do kapitału gospodarstwa rolnego nie wlicza się wartości ziemi oraz przypisanych do niej kwot produkcyjnych i innych praw.

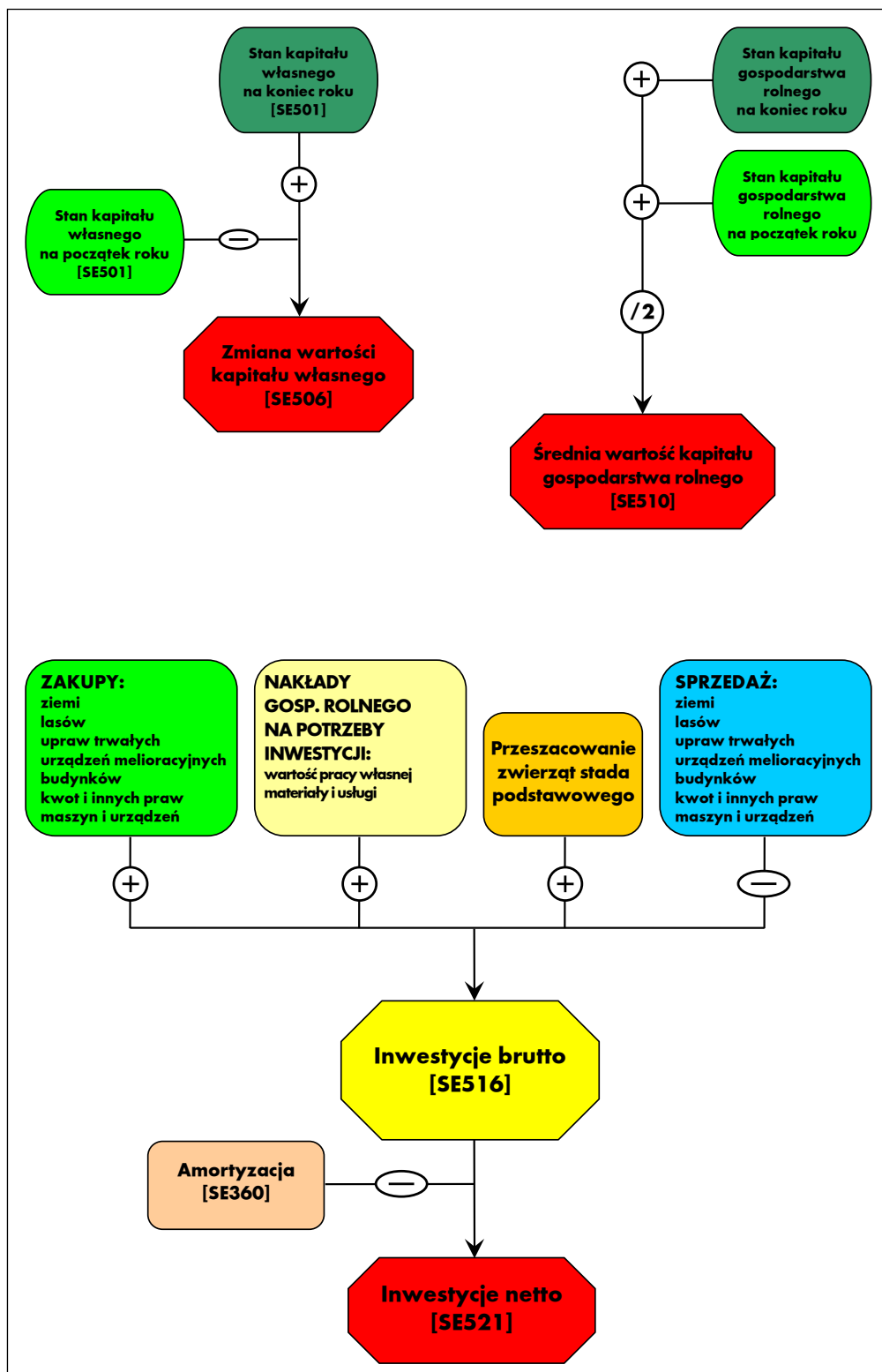
¹⁰ W gospodarstwach osób prawnych kategoria ta nazywana jest dochodem netto.

Schemat 3.2-7 Bilans finansowy gospodarstwa rolnego

Bilans finansowy gospodarstwa rolnego prezentowany jest w formie syntetycznej. Po stronie aktywów wyróżniono dwie grupy: aktywa trwałe, składające się z 4 grup i aktywa obrotowe – składające się z 3 grup. Kapitał własny obliczany jest jako różnica pomiędzy wartością aktywów ogółem i zobowiązań ogółem.

Schemat 3.2-8 Rachunek wybranych wskaźników bilansowych i finansowych

Schemat 3.2-8 prezentuje rachunek czterech wskaźników: dwóch bilansowych – zmiany wartości kapitału własnego i średniej wartości kapitału gospodarstwa rolnego oraz dwóch finansowych: inwestycji brutto i inwestycji netto.

4. Uwagi do Wyników Standardowych FADN

4.1. Informacje o zbieraniu danych rachunkowych w Polsce

Na podstawie danych Badania Struktury Gospodarstw Rolnych 2016 (BSGR 2016) określono liczbę gospodarstw osób fizycznych, które posiadały wielkość ekonomiczną większą, bądź równą 4 000 euro (85 229 gospodarstw w analizowanym regionie) [9]. Wielkość ta (4 000 euro) jest minimalną wielkością ekonomiczną gospodarstw włączonych do pola obserwacji Polskiego FADN.

Gospodarstwa rolne zostały sklasyfikowane według zasad w pełni zharmonizowanych z przepisami UE ustalającymi tzw. Wspólnotową Typologię Gospodarstw Rolnych. W klasyfikacji gospodarstw rolnych zostały użyte współczynniki Standardowej Produkcji SO „2013”, obowiązujące od 2020 roku. Parametry te zostały obliczone w IERiGŻ-PIB przy udziale ekspertów z IUNG, SGGW oraz z innych instytucji dla czterech wydzielonych w Polsce regionów FADN o numerach: 785, 790, 795, 800 [24].

Mapa 4-1 Podział Polski na regiony FADN

Źródło: opracowanie własne na podstawie [7].

Algorytm do przeprowadzenia klasyfikacji gospodarstw rolnych według zasad Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych został opracowany w IERiGŻ-PIB na podstawie odpowiednich wytycznych Unii Europejskiej – Rozporządzenie Wykonawcze Komisji (UE) 2015/220 z dnia 3 lutego 2015 r. ustanawiające zasady stosowania rozporządzenia Rady (WE) nr 1217/2009 ustanawiającego sieć zbierania danych rachunkowych o dochodach i działalności gospodarczej gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (Dz. U. L 46, 19.2.2015) [8], [17].

4.2. Zbiór gospodarstw rolnych prowadzących rachunkowość w ramach Polskiego FADN w Regionie Pomorze i Mazury

W zbiorze dla roku obrachunkowego 2021 znajduje się 1 673 indywidualnych gospodarstw oraz 103 gospodarstwa posiadające osobowość prawną. Tych 1 776 gospodarstw rolnych jest statystycznie reprezentatywną próbą pod względem typu rolniczego i klasy wielkości ekonomicznej oraz regionu FADN dla pola obserwacji Polskiego FADN liczącego 85 229 gospodarstw towarowych w regionie Pomorze i Mazury (patrz: Tabela 5.1-1 oraz Tabela 5.2-1).

Każde gospodarstwo rolne, prowadzące rachunkowość w ramach Polskiego FADN w 2021 roku (patrz: Tabela 4.2-2) reprezentuje pewną liczbę podobnych gospodarstw ze swojej warstwy (patrz: Tabela 4.2-1).

Zastosowany system ważenia gospodarstw odzwierciedla różnice pomiędzy rzeczywistością (badaną) a określoną w planie wyboru strukturą próby, co skutkuje rozbieżnościami w liczbie gospodarstw w polu obserwacji, jaka została zaprezentowana w tabeli 4.2-1 oraz w tabelach 5.1-1 i 5.2-1.

Tabela 4.2-1 Rozkład gospodarstw rolnych w polu obserwacji obejmujących Region Pomorze i Mazury według typów rolniczych i klas wielkości ekonomicznej

		Klasy według ES6						RAZEM
		Bardzo małe (2<=€<8)	Małe (8<=€<25)	Średnio-małe (25<=€<50)	Średnio-duże (50<=€<100)	Duże (100<=€<500)	Bardzo duże (€>=500)	
Typy według TF8	Uprawy polowe (1)	16 338	15 894	5 821	4 042	3 015	511	45 621
	Uprawy ogrodnicze (2)	0	478	434	322	303	0	1 537
	Uprawy trwałe (4)	0	458	99	46	48	0	651
	Krowy mleczne (5)	0	1 817	3 369	2 681	799	0	8 666
	Zwierzęta trawożerne (6)	2 444	3 363	1 203	402	124	0	7 536
	Trzoda chlewna (71)	0	384	348	263	339	22	1 356
	Drób (72)	0	0	0	55	589	380	1 024
	Mieszane (8)	3 159	9 483	3 402	1 719	704	361	18 828
	RAZEM (€>=4)	21 941	31 877	14 676	9 530	5 921	1 274	85 219
RAZEM (€<4)								47 186
Ogółem w Regionie		21 941	31 877	14 676	9 530	5 921	1 274	132 405

Źródło: GUS, Departament Statystyki Rolnictwa i Środowiska (na podstawie Badania Struktury Gospodarstw Rolnych 2016; klasyfikacja z użyciem SO „2013”; kurs wymiany 1 euro = 4,17347 zł).

Pomimo określenia dla klasy gospodarstw bardzo małych przedziału wartości od 2 000 do 8 000 euro) należy pamiętać, że w Polsce w grupie tych gospodarstw znajdują się tylko gospodarstwa o wartości SO nie mniejszej niż 4 000 euro (zgodnie z progiem włączającym gospodarstwa do badań Polskiego FADN).

Tabela 4.2-2 Rozkład badanych¹¹ gospodarstw rolnych według typów rolniczych i klas wielkości ekonomicznej

		Klasy według ES6						RAZEM
		Bardzo małe (2<=€<8)	Małe (8<=€<25)	Średnio-małe (25<=€<50)	Średnio-duże (50<=€<100)	Duże (100<=€<500)	Bardzo duże (€>=500)	
Typy według TF8	Uprawy polowe (1)	42	253	221	210	153	37	916
	Uprawy ogrodnicze (2)	0	7	1	1	1	0	10
	Uprawy trwałe (4)	1	7	0	1	0	0	9
	Krowy mleczne (5)	1	13	80	120	47	2	263
	Zwierzęta trawożerne (6)	4	104	49	21	14	0	192
	Trzoda chlewna (71)	0	2	6	17	10	4	39
	Drób (72)	1	0	2	4	7	2	16
	Mieszane (8)	4	135	92	62	29	9	331
RAZEM (€>=4)		53	521	451	436	261	54	1 776

4.3. Udostępnianie danych

4.3.1. Udostępnianie danych z europejskiego FADN

Dane FADN zagregowane w formie wyników standardowych są dostępne w publicznej bazie danych na stronie europejskiego FADN (w języku angielskim, niemieckim lub francuskim).

Użytkownik ma do wyboru dwie możliwości:

1. Stworzenie własnego raportu z danymi według zdefiniowanych przez siebie kryteriów <https://agridata.ec.europa.eu/extensions/FADNPublicDatabase/FADNPublicDatabase.html>.

2. Pobranie gotowego pliku z danymi

https://circabc.europa.eu/ui/group/befb6055-ab0c-4305-84fe-0c80c1c0553d/library/7c68c459-6dca-4795-bab6-a045721e4395?p=1&n=10&sort=modified_DESC.

4.3.2. Udostępnianie danych z Polskiego FADN

IERiGŻ-PIB dysponuje danymi rachunkowymi:

- z gospodarstw rolnych osób fizycznych prowadzących rachunkowość rolną (systematyczne zapisy w ciągu roku obrachunkowego w tzw. Książkach Rachunkowości Rolnej).
- z gospodarstw rolnych prowadzonych przez osoby prawne. Dane te pochodzą z ankiety przeprowadzanej raz w roku.

¹¹ Dane z tych gospodarstw posłużyły do wykonania opracowania.

IERiGŻ-PIB udostępnia tylko dane rachunkowe (tzn. dot. działalności rolniczej i pozarolniczej prowadzonej przez gospodarstwa rolne).

Dane osobowe rolników nie są udostępniane!

Dane rachunkowe udostępniane są w celu dokonywania analiz ekonomicznych gospodarstw rolnych oraz oceny sytuacji w rolnictwie i na rynkach rolnych.

Dane udostępniane są w publikacjach IERiGŻ-PIB i na indywidualny wniosek¹².

Dane w publikacjach IERiGŻ-PIB są zagregowane i prezentowane według standardowych klasyfikacji gospodarstw rolnych stosowanych w UE i Polsce.

IERiGŻ-PIB udostępnia również dane w postaci szeregów czasowych według różnych grupowań, a także z uwzględnieniem zmian metodycznych¹³.

¹² Więcej informacji nt. zasad udostępniania danych znaleźć można na stronie www.fadn.pl.

¹³ Pobieranie wyników standardowych w postaci szeregów czasowych możliwe jest ze strony www.fadn.pl.

5. Wyniki Standardowe uzyskane przez gospodarstwa rolne uczestniczące w Polskim FADN w 2021 r.

Przedstawione wyniki są reprezentatywne dla pola obserwacji FADN i są średnimi ważonymi dla określonej grupy gospodarstw rolnych.

W przypadku zmiennej: dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego (SE420) zaprezentowano wyniki ze wszystkich gospodarstw rolnych, natomiast w przypadku zmiennej dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (SE430), **tylko** z gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015) (patrz: Tabela 5.1-8 oraz Tabela 5.2-8).

5.1. Grupowanie gospodarstw rolnych według typów rolniczych (TF8)

Tabela 5.1-1 Populacja i próba gospodarstw według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierzęta	Trzoda	Drób	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwale	mleczne	trawożerne	chlewna		
				(1)	(2)	(4)	(5)	(6)	(71)	(72)	(8)
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		85 229	45 622	1 537	505	8 669	7 536	1 308	1 078	18 974
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		1 776	916	10	9	263	192	39	16	331

Tabela 5.1-2 Wybrane informacje o produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierzęta	Trzoda	Drób	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwale	mleczne	trawożerne	chlewna		
				(1)	(2)	(4)	(5)	(6)	(71)	(72)	(8)
SE005	Wielkość ekonomiczna	euro	50 838,0	43 493,7	.	.	56 563,7	21 181,0	99 095,2	385 606,9	55 886,4
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,584	1,395	.	.	1,754	1,445	1,666	3,823	1,885
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 569	3 075	.	.	4 107	3 338	3 763	8 875	4 291
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,294	1,138	.	.	1,728	1,396	1,461	1,138	1,437
SE016	Czas pracy własnej	godz.	2 924	2 514	.	.	4 048	3 229	3 326	2 979	3 270
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	0,291	0,257	.	.	0,027	0,050	0,204	2,686	0,449
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	645	561	.	.	58	109	437	5 896	1 021
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	41,5	47,3	.	.	31,3	23,4	32,7	30,1	44,1
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	13,9	15,6	.	.	6,0	4,7	5,7	4,3	19,8
SE035	Zboża	ha	20,09	26,16	.	.	6,63	3,09	23,53	13,49	20,36
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	8,87	13,16	.	.	0,87	0,48	4,84	1,13	7,19
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,00	0,01	.	.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,13	0,14	.	.	0,01	0,00	0,00	0,23	0,17
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	.	.	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,14	0,09	.	.	0,00	0,01	0,00	0,04	0,01
SE055	Sady	ha	0,10	0,05	.	.	0,00	0,01	0,00	0,04	0,01
SE071	Uprawy pastwne	ha	10,02	5,49	.	.	21,73	17,68	2,97	10,39	13,95
SE072	Odłogi	ha	0,19	0,18	.	.	0,13	0,16	0,27	0,76	0,20
SE073	Ugory	ha	0,15	0,27	.	.	0,01	0,00	0,00	0,00	0,05
SE074	Powierzchnia użytków rolnych wyłączona z produkcji	ha	0,48	0,62	.	.	0,18	0,21	0,32	0,76	0,44
SE075	Lasy	ha	1,08	0,96	.	.	0,92	1,20	0,38	3,08	1,46
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	16,5	1,4	.	.	34,4	16,2	79,9	290,3	26,8
SE085	Krowy mleczne	LU	3,30	0,13	.	.	22,37	0,52	0,00	0,02	4,10
SE090	Pozostałe bydło	LU	5,41	0,89	.	.	11,91	14,89	0,97	0,12	10,74
SE095	Owce i kozy	LU	0,07	0,00	.	.	0,00	0,23	0,00	0,00	0,23
SE100	Trzoda chlewna	LU	3,78	0,18	.	.	0,07	0,03	78,92	3,02	10,88
SE105	Drób	LU	3,76	0,13	.	.	0,03	0,04	0,01	287,16	0,24
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	61,7	62,2	.	.	56,5	52,0	60,3	46,0	61,6
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	90,7	90,5	.	.	88,7	51,8	68,3	0,0	94,8
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	0,83	0,17	.	.	1,56	0,85	0,28	0,01	1,03
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krówę	6 593	8 683	.	.	5 656	5 123	4 670	2 500	8 843

Tabela 5.1-3 Wartość produkcji według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe	Uprawy ogrodnicze	Uprawy trwale	Krowy mleczne	Zwierzęta trawożerne	Trzoda chlewna	Drób	Mieszane
				(1)	(2)	(4)	(5)	(6)	(71)	(72)	(8)
SE131	Produkcja ogółem	zł	266 323	246 331	.	.	250 741	64 227	411 912	2 305 903	293 933
SE132	Relacja produkcji ogółem do kosztów ogółem	krotność	1,24	1,29	.	.	1,53	0,97	1,09	1,17	1,12
SE135	Produkcja roślinna	zł	172 541	236 146	.	.	31 922	17 056	143 486	89 733	160 319
SE136	Produkcja roślinna na 1 ha	zł/ha	4 210	5 065	.	.	1 025	737	4 434	3 056	3 670
SE140	Zboża	zł	95 851	133 092	.	.	22 702	10 209	102 225	37 369	85 851
SE145	Rośliny białkowe	zł	5 008	7 163	.	.	586	641	3 210	260	4 498
SE146	Uprawy energetyczne	zł	16	29	.	.	0	0	0	0	0
SE150	Ziemniaki	zł	9 312	8 910	.	.	2 388	1 866	2 586	19 230	17 233
SE155	Buraki cukrowe	zł	6 969	10 222	.	.	173	0	1 294	0	6 556
SE160	Rośliny oleiste	zł	36 738	56 447	.	.	2 251	631	25 137	3 457	26 091
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	36	59	.	.	0	0	0	0	20
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	3 686	3 324	.	.	523	0	0	21 825	2 637
SE175	Owoce	zł	1 131	510	.	.	0	35	0	0	152
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	.	.	0	0	0	0	0
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	6 519	6 557	.	.	255	139	666	1 024	12 046
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	90 380	5 478	.	.	218 240	43 164	267 011	2 216 161	131 688
SE207	Produkcja zwierzęca na 1 LU	zł/LU	5 446	3 979	.	.	6 337	2 671	3 341	7 634	4 853
SE211	Różnica wartości zwierząt	zł	-823	-294	.	.	961	711	-19 347	357	-2 397
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	32 626	1 660	.	.	181 224	3 837	12	41	58 238
SE220	Żywiec wołowy	zł	14 106	2 432	.	.	34 896	37 567	3 367	499	26 392
SE225	Żywiec wieprzowy	zł	13 517	477	.	.	246	72	261 460	15 313	40 529
SE230	Żywiec barani i kozi	zł	111	5	.	.	0	334	0	0	351
SE235	Żywiec drobiowy	zł	27 535	70	.	.	-7	-2	1	2 175 367	-16
SE240	Jaja	zł	1 117	731	.	.	251	242	47	24 560	1 650
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	3	3	.	.	0	6	0	0	4
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 365	99	.	.	1 631	1 107	2 123	381	4 540
SE256	Pozostała produkcja	zł	3 402	4 708	.	.	580	4 007	1 415	8	1 927
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	645	506	.	.	878	386	568	3 202	874
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	12 859	4 407	.	.	16 167	7 150	54 677	18 950	32 058

Tabela 5.1-4 Koszty według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe (1)	Uprawy ogrodnicze (2)	Uprawy trwałe (4)	Krowy mleczne (5)	Zwierzęta trawożerne (6)	Trzoda chlewna (71)	Drób (72)	Mieszane (8)
SE270	Koszty ogółem	zł	215 532	190 532	.	.	163 592	66 146	378 897	1 975 105	263 585
SE275	Zużycie pośrednie	zł	160 084	135 562	.	.	124 987	43 637	315 732	1 730 844	194 598
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	104 144	78 182	.	.	78 832	21 423	263 681	1 539 041	127 657
SE284	Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha	zł/ha	1 405	1 609	.	.	731	328	1 510	736	1 331
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	10 094	12 869	.	.	3 821	1 711	9 341	4 987	10 392
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	2 117	2 659	.	.	762	437	2 204	468	2 386
SE295	Nawozy	zł	28 972	38 643	.	.	14 399	4 412	24 306	10 435	26 110
SE300	Środki ochrony roślin	zł	13 497	19 161	.	.	2 206	572	12 371	5 908	11 669
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	5 005	4 332	.	.	2 349	908	2 865	269	9 997
SE309	Koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej na 1 LU	zł/LU	2 816	2 311	.	.	1 628	854	2 687	5 227	2 589
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	14 377	1 887	.	.	48 761	11 966	2 106	467	32 839
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	6 130	857	.	.	15 240	6 633	1 608	310	15 748
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	27 237	935	.	.	260	118	196 861	1 407 180	26 446
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rol.	zł	4 086	577	.	.	148	68	50 569	18 556	12 328
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	4 957	348	.	.	7 035	1 722	15 831	109 795	10 205
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	5	8	.	.	0	14	0	0	0
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	55 940	57 379	.	.	46 155	22 214	52 051	191 803	66 940
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	13 461	13 077	.	.	15 047	5 854	10 887	24 309	17 339
SE345	Energia	zł	22 002	21 731	.	.	18 379	9 252	26 860	106 849	25 640
SE350	Usługi	zł	12 793	14 440	.	.	7 277	3 164	7 034	19 441	16 383
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	7 684	8 132	.	.	5 452	3 943	7 270	41 204	7 578
SE360	Amortyzacja	zł	30 036	28 910	.	.	33 572	17 745	39 029	127 611	31 859
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	25 412	26 060	.	.	5 033	4 764	24 137	116 650	37 129
SE370	Wynagrodzenia	zł	16 700	14 590	.	.	1 109	2 030	13 730	111 800	29 537
SE375	Czynsze	zł	6 157	8 508	.	.	2 329	1 980	3 074	1 684	4 966
SE380	Odsetki	zł	2 555	2 962	.	.	1 594	754	7 332	3 166	2 626

Tabela 5.1-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierzęta	Trzoda	Drób	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwale	mleczne	trawożerne	chlewna		
				(1)	(2)	(4)	(5)	(6)	(71)	(72)	(8)
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	54 093	57 750	.	.	52 850	40 888	40 160	38 859	57 401
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 644	2 284	.	.	613	222	194	912	1 461
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	0	.	.	0	0	0	0	0
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	.	.	0	0	0	0	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 407	2 109	.	.	81	0	163	0	1 201
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	2 769	317	.	.	11 172	6 357	457	65	4 009
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	.	.	0	0	0	0	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłej	zł	2 737	315	.	.	11 172	6 186	457	65	3 941
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	32	2	.	.	0	172	0	0	68
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	.	.	0	0	0	0	0
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	4 945	4 558	.	.	5 034	6 470	1 816	2 936	5 919
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	zł	2 795	2 592	.	.	3 543	3 115	2 084	2 877	3 006
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	1 104	1 612	.	.	39	642	0	3 724	598
SE624	Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	8 844	8 763	.	.	8 617	10 227	3 901	9 538	9 523
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	3 343	3 830	.	.	2 379	1 512	4 385	2 114	3 669
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	.	.	0	0	0	0	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	19 667	22 675	.	.	15 214	11 313	15 805	13 590	20 048
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	19 667	22 675	.	.	15 214	11 313	15 805	13 590	20 048
SE650	Wsparcie specjalne	zł	3 418	955	.	.	11 829	6 638	2 143	1 178	4 801
SE699	Pozostałe dopłaty	zł	17 827	19 881	.	.	14 854	11 257	15 418	12 639	18 692

Tabela 5.1-6 Salda dopłat i podatków według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy	Uprawy	Uprawy	Krowy	Zwierzęta	Trzoda	Drób	Mieszane
				polowe	ogrodnicze	trwale	mleczne	trawożerne	chlewna		
				(1)	(2)	(4)	(5)	(6)	(71)	(72)	(8)
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	49 196	52 156	.	.	51 198	38 447	37 860	9 855	52 434
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	54 093	57 750	.	.	52 850	40 888	40 160	38 859	57 401
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	-499	-543	.	.	491	-1 095	365	-156	-750
SE390	Podatki	zł	4 398	5 051	.	.	2 143	1 346	2 664	28 848	4 218
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	729	231	.	.	-342	-265	1 969	212	2 781
SE406	Raty dotacji inwestycyjnych	zł	2 041	1 478	.	.	1 470	1 340	3 679	1 024	3 986
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	0	0	.	.	0	0	0	0	0
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	1 312	1 247	.	.	1 811	1 605	1 710	812	1 205

Tabela 5.1-7 Dochód na gospodarstwo rolne według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe	Uprawy ogrodnicze	Uprawy trwale	Krowy mleczne	Zwierzęta trawożerne	Trzoda chlewna	Drób	Mieszane
				(1)	(2)	(4)	(5)	(6)	(71)	(72)	(8)
SE131	Produkcja ogółem	zł	266 323	246 331	.	.	250 741	64 227	411 912	2 305 903	293 933
SE275	Zużycie pośrednie	zł	160 084	135 562	.	.	124 987	43 637	315 732	1 730 844	194 598
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	49 196	52 156	.	.	51 198	38 447	37 860	9 855	52 434
SE410	Wartość dodana brutto	zł	155 435	162 925	.	.	176 953	59 036	134 041	584 914	151 769
SE360	Amortyzacja	zł	30 036	28 910	.	.	33 572	17 745	39 029	127 611	31 859
SE415	Wartość dodana netto	zł	125 399	134 015	.	.	143 380	41 292	95 012	457 303	119 910
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	25 412	26 060	.	.	5 033	4 764	24 137	116 650	37 129
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	729	231	.	.	-342	-265	1 969	212	2 781
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	100 716	108 186	.	.	138 006	36 263	72 844	340 865	85 562

Tabela 5.1-8 Dochód na osobę według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe	Uprawy ogrodnicze	Uprawy trwale	Krowy mleczne	Zwierzęta trawożerne	Trzoda chlewna	Drób	Mieszane
				(1)	(2)	(4)	(5)	(6)	(71)	(72)	(8)
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	79 145	96 089	.	.	81 733	28 569	57 042	119 609	63 597
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	60 114	67 801	.	.	79 869	26 670	46 581	310 801	39 200

Tabela 5.1-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe	Uprawy ogrodnicze	Uprawy trwale	Krowy mleczne	Zwierzęta trawożerne	Trzoda chlewna	Drób	Mieszane
				(1)	(2)	(4)	(5)	(6)	(71)	(72)	(8)
SE436	Aktywa ogółem	zł	1 283 132	1 314 870	.	.	1 340 663	820 006	1 749 445	3 284 644	1 313 211
SE441	Aktywa trwałe	zł	1 084 689	1 132 232	.	.	1 198 119	725 171	1 533 386	2 213 904	1 046 755
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	700 525	810 157	.	.	666 223	446 184	769 092	469 520	609 168
SE450	Budynki	zł	186 915	139 500	.	.	216 993	142 544	513 983	1 437 395	226 440
SE455	Maszyny, urządzenia i śr. transportu	zł	174 805	180 234	.	.	211 598	98 650	230 157	305 141	179 664
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	22 444	2 342	.	.	103 305	37 792	20 154	1 849	31 483
SE465	Aktywa obrotowe	zł	198 443	182 638	.	.	142 544	94 835	216 059	1 070 740	266 456
SE470	Stado obrotowe	zł	27 126	2 661	.	.	38 220	39 173	67 931	387 005	55 766
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	53 479	58 846	.	.	55 130	24 476	67 121	35 027	53 687
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	117 838	121 131	.	.	49 194	31 186	81 007	648 707	157 003
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	88 118	100 396	.	.	46 922	27 161	281 982	46 674	99 903
SE490	Zobowiązania długoterminowe	zł	61 178	74 672	.	.	36 004	20 246	248 700	28 020	51 867
SE495	Zobowiązania krótkoterminowe	zł	26 941	25 723	.	.	10 917	6 915	33 283	18 654	48 036
SE501	Kapitał własny	zł	1 195 014	1 214 474	.	.	1 293 741	792 844	1 467 463	3 237 970	1 213 308

Tabela 5.1-10 Wskaźniki finansowe według typów rolniczych

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Uprawy polowe (1)	Uprawy ogrodnicze (2)	Uprawy trwale (4)	Krowy mleczne (5)	Zwierzęta trawożerne (6)	Trzoda chlewna (71)	Drób (72)	Mieszane (8)
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	30 997	28 092	.	.	24 177	16 502	-15 912	83 363	50 870
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	580 307	500 665	.	.	669 087	401 530	987 456	2 798 295	692 819
SE516	Inwestycje brutto	zł	28 234	23 676	.	.	28 333	20 258	14 223	147 081	39 727
SE521	Inwestycje netto	zł	-1 802	-5 233	.	.	-5 239	2 513	-24 806	19 471	7 869
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	119 146	121 737	.	.	162 816	49 684	120 189	461 954	107 636
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	87 399	91 858	.	.	128 086	30 417	90 393	269 737	73 247
SE532	Relacja przepływów pieniężnych (2) do aktywów ogółem	krotność	0,07	0,07	.	.	0,10	0,04	0,05	0,08	0,06

5.2. Grupowanie gospodarstw rolnych według klas wielkości ekonomicznej (ES6)

Tabela 5.2-1 Populacja i próba gospodarstw według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe 2≤€<8	Małe 8≤€<25	Średnio- małe 25≤€<50	Średnio- duże 50≤€<100	Duże 100≤€<500	Bardzo duże €≥ 500
SYS02	Liczba reprezentowanych gospodarstw		85 229	21 944	31 876	14 677	9 530	5 924	1 277
SYS03	Liczba gospodarstw w próbie		1 776	53	521	451	436	261	54

Tabela 5.2-2 Wybrane informacje o produkcji według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500	€≥ 500
SE005	Wielkość ekonomiczna	euro	50 838,0	6 590,7	16 378,8	36 309,5	70 528,7	200 120,1	998 933,3
SE010	Nakłady pracy ogółem	AWU	1,584	1,112	1,275	1,507	1,737	2,530	12,782
SE011	Czas pracy ogółem	godz.	3 569	2 464	2 835	3 437	4 024	5 770	28 784
SE015	Nakłady pracy własnej	FWU	1,294	1,110	1,255	1,461	1,590	1,563	0,037
SE016	Czas pracy własnej	godz.	2 924	2 459	2 792	3 337	3 700	3 693	82
SE020	Nakłady pracy najemnej	AWU	0,291	0,002	0,020	0,046	0,147	0,967	12,744
SE021	Czas pracy najemnej	godz.	645	5	43	100	325	2 077	28 702
SE025	Powierzchnia użytków rolnych	ha	41,5	10,3	18,2	31,4	57,9	142,3	682,2
SE030	Powierzchnia dodzierżawionych użytków rolnych	ha	13,9	0,3	2,7	6,5	19,5	43,9	435,8
SE035	Zboża	ha	20,09	4,47	8,65	15,06	27,26	75,57	320,96
SE041	Pozostałe uprawy polowe	ha	8,87	1,07	2,25	4,79	12,01	39,14	191,05
SE042	Uprawy energetyczne	ha	0,00	0,00	0,01	0,00	0,01	0,00	0,00
SE046	Warzywa i kwiaty	ha	0,13	0,00	0,07	0,08	0,12	0,65	2,22
SE050	Winnice	ha	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
SE054	Uprawy trwałe	ha	0,14	0,01	0,17	0,07	0,22	0,31	1,31
SE055	Sady	ha	0,10	0,00	0,16	0,06	0,21	0,01	0,00
SE065	Pozostałe uprawy trwałe	ha	0,05	0,01	0,00	0,00	0,01	0,30	1,31
SE071	Uprawy pastewne	ha	10,02	3,02	5,36	9,37	15,92	21,91	154,82
SE072	Odłogi	ha	0,19	0,14	0,14	0,24	0,22	0,47	0,01
SE073	Ugory	ha	0,15	0,00	0,01	0,01	0,02	0,59	7,17
SE074	Powierzchnia użytków rolnych wyłączona z produkcji	ha	0,48	0,14	0,15	0,28	0,25	1,78	12,72
SE075	Lasy	ha	1,08	1,26	0,93	0,89	0,88	1,56	3,30
SE080	Zwierzęta ogółem	LU	16,5	1,4	5,1	13,2	25,0	61,0	330,7
SE085	Krowy mleczne	LU	3,30	0,00	0,48	4,02	8,59	10,06	51,56
SE090	Pozostałe bydło	LU	5,41	0,88	3,31	6,34	11,32	11,81	51,53
SE095	Owce i kozy	LU	0,07	0,00	0,08	0,06	0,02	0,00	1,95
SE100	Trzoda chlewna	LU	3,78	0,32	0,98	2,44	4,50	18,24	75,90
SE105	Drób	LU	3,76	0,13	0,13	0,13	0,36	20,82	144,36
SE110	Plon pszenicy	dt/ha	61,7	56,8	55,2	56,8	61,2	62,2	66,1
SE115	Plon kukurydzy	dt/ha	90,7	0,0	88,0	97,4	101,2	88,7	89,1
SE120	Obsada zwierząt	LU/ha	0,83	0,26	0,67	1,05	1,21	0,94	0,65
SE125	Wydajność mleczna krów	kg/krówę	6 593	5 152	3 657	4 937	5 543	6 721	9 955

Tabela 5.2-3 Wartość produkcji według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500	€≥ 500
SE131	Produkcja ogółem	zł	266 323	28 336	68 694	153 032	332 418	1 088 094	6 286 144
SE132	Relacja produkcji ogółem do kosztów ogółem	krotność	1,24	0,93	1,15	1,35	1,44	1,39	1,10
SE135	Produkcja roślinna	zł	172 541	23 168	50 776	95 031	212 431	719 817	3 833 509
SE136	Produkcja roślinna na 1 ha	zł/ha	4 210	2 269	2 814	3 053	3 684	5 121	5 726
SE140	Zboża	zł	95 851	15 496	30 836	61 345	127 089	402 221	1 841 954
SE145	Rośliny białkowe	zł	5 008	1 479	2 130	3 279	8 858	16 879	73 573
SE146	Uprawy energetyczne	zł	16	0	32	0	33	0	0
SE150	Ziemniaki	zł	9 312	1 888	4 925	5 574	5 006	22 340	261 069
SE155	Buraki cukrowe	zł	6 969	0	337	1 337	4 648	29 066	271 843
SE160	Rośliny oleiste	zł	36 738	491	4 647	15 953	45 764	190 853	917 351
SE165	Rośliny przemysłowe	zł	36	0	10	11	86	303	0
SE170	Warzywa i kwiaty	zł	3 686	0	2 417	2 993	9 133	11 574	29 430
SE175	Owoce	zł	1 131	28	1 881	730	2 634	0	0
SE185	Wina i winogrona	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE195	Uprawy pastwne	zł	7 290	2 341	2 984	2 532	5 366	16 404	226 621
SE200	Inne produkty pochodzenia roślinnego	zł	6 519	1 446	609	1 279	3 846	30 176	211 669
SE206	Produkcja zwierzęca	zł	90 380	3 749	16 580	56 330	118 495	359 292	2 355 439
SE207	Produkcja zwierzęca na 1 LU	zł/LU	5 446	2 734	3 195	4 143	4 750	5 880	7 124
SE211	Różnica wartości zwierząt	zł	-823	-1 273	-950	758	1 725	457	-33 043
SE216	Mleko i przetwory z mleka krowiego	zł	32 626	1	2 704	27 015	66 972	100 727	832 462
SE220	Żywiec wołowy	zł	14 106	1 983	9 186	18 464	32 225	28 473	93 315
SE225	Żywiec wieprzowy	zł	13 517	1 017	2 806	7 273	13 938	60 953	344 288
SE230	Żywiec barani i kozi	zł	111	0	141	81	32	0	2 692
SE235	Żywiec drobiowy	zł	27 535	23	-19	36	2 702	163 834	1 057 284
SE240	Jaja	zł	1 117	791	1 147	675	1 207	3 348	0
SE245	Mleko i przetwory z mleka owczego i koziego	zł	3	0	4	4	1	0	57
SE251	Inne zwierzęta i produkty zwierzęce	zł	1 365	-66	611	2 782	1 418	1 958	25 340
SE256	Pozostała produkcja	zł	3 402	1 419	1 339	1 672	1 493	8 985	97 195
SE260	Przekazania do gospodarstwa domowego	zł	645	504	636	788	617	1 042	0
SE265	Zużycie wewnętrzne	zł	12 859	1 827	6 580	12 955	20 021	36 668	194 153

Tabela 5.2-4 Koszty według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500	€≥ 500
SE270	Koszty ogółem	zł	215 532	30 493	59 486	113 748	230 296	783 215	5 716 983
SE275	Zużycie pośrednie	zł	160 084	20 040	41 077	83 734	169 162	607 392	4 272 242
SE281	Koszty bezpośrednie	zł	104 144	7 251	21 843	50 355	110 039	435 010	2 863 094
SE284	Koszty bezpośrednie produkcji roślinnej na 1 ha	zł/ha	1 405	481	770	973	1 192	1 776	2 080
SE285	Nasiona i sadzonki	zł	10 094	1 108	3 084	5 918	12 112	40 543	231 196
SE290	Nasiona i sadzonki własne	zł	2 117	466	1 309	1 759	3 142	6 419	27 166
SE295	Nawozy	zł	28 972	2 998	7 595	17 313	38 369	123 586	633 940
SE300	Środki ochrony roślin	zł	13 497	578	2 551	6 015	15 827	60 517	359 220
SE305	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji roślinnej	zł	5 005	230	654	1 033	2 420	24 908	168 273
SE309	Koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej na 1 LU	zł/LU	2 816	1 702	1 548	1 507	1 655	3 037	4 447
SE310	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym	zł	14 377	1 022	4 715	12 174	24 560	34 397	341 498
SE315	Pasze dla zwierząt żywionych w systemie wypasowym, wytworzone w gosp. rol.	zł	6 130	673	3 515	7 079	10 905	9 216	104 287
SE320	Pasze dla zwierząt ziarnożernych	zł	27 237	1 089	2 707	6 056	13 159	140 459	912 230
SE325	Pasze dla zwierząt ziarnożernych, wytworzone w gosp. rol.	zł	4 086	734	1 762	3 950	5 630	18 866	41 169
SE330	Pozostałe koszty bezpośrednie produkcji zwierzęcej	zł	4 957	224	524	1 846	3 591	10 599	216 737
SE331	Koszty bezpośrednie produkcji leśnej	zł	5	3	12	0	0	0	0
SE336	Koszty ogólnogospodarcze	zł	55 940	12 789	19 234	33 379	59 123	172 382	1 409 148
SE340	Koszty utrzymania maszyn i budynków	zł	13 461	3 216	5 159	9 643	16 523	38 344	302 327
SE345	Energia	zł	22 002	4 397	7 695	14 027	26 785	72 652	502 703
SE350	Usługi	zł	12 793	2 543	3 418	5 018	8 825	40 702	412 493
SE356	Pozostałe koszty ogólnogospodarcze	zł	7 684	2 633	2 961	4 691	6 991	20 683	191 624
SE360	Amortyzacja	zł	30 036	10 260	16 172	24 895	43 555	96 876	364 080
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	25 412	193	2 238	5 119	17 579	78 948	1 080 660
SE370	Wynagrodzenia	zł	16 700	88	719	1 519	6 130	44 086	827 448
SE375	Czynsze	zł	6 157	105	1 064	2 671	7 732	23 200	186 576
SE380	Odsetki	zł	2 555	0	455	930	3 717	11 662	66 636

Tabela 5.2-5 Dopłaty do działalności operacyjnej gospodarstwa według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo małe	Małe	Średnio-małe	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500	€> 500
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	54 093	14 279	30 103	48 886	81 238	160 851	699 145
SE610	Dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 644	98	163	516	1 406	6 951	55 310
SE611	Dopłaty wyrównawcze / płatności obszarowe	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE612	Dopłaty za odlogowanie	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE613	Pozostałe dopłaty do produkcji roślinnej	zł	1 407	0	56	355	1 029	6 188	52 055
SE615	Dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	2 769	281	2 089	4 925	6 673	3 677	4 342
SE616	Saldo dopłat i kar do produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE617	Dopłaty do pozostałej produkcji bydłowej	zł	2 737	281	2 028	4 876	6 673	3 677	4 342
SE618	Dopłaty do produkcji owiec i kóz	zł	32	0	62	49	0	0	0
SE619	Pozostałe dopłaty do produkcji zwierzęcej	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE621	Dopłaty rolnośrodowiskowe	zł	4 945	1 450	3 545	5 307	9 587	10 605	34 869
SE622	Dopłaty do obszarów o niekorzystnych warunkach gospodarowania (ONW)	zł	2 795	1 601	2 486	3 618	4 335	4 182	3 664
SE623	Inne dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	1 104	0	2 220	998	418	740	251
SE624	Dopłaty do rozwoju obszarów wiejskich	zł	8 844	3 051	8 251	9 923	14 339	15 526	38 783
SE625	Dopłaty do zużycia pośredniego	zł	3 343	871	1 165	2 429	4 925	11 878	59 275
SE626	Dopłaty do kosztów czynników zewnętrznych	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE630	Płatności "decoupled"	zł	19 667	4 980	8 801	15 191	28 130	68 969	302 849
SE632	Jednolita płatność obszarowa	zł	19 667	4 980	8 801	15 191	28 130	68 969	302 849
SE650	Wsparcie specjalne	zł	3 418	381	2 296	5 329	7 434	6 096	19 271
SE699	Pozostałe dopłaty	zł	17 827	4 997	9 633	15 903	25 764	53 849	238 586

Tabela 5.2-6 Salda dopłat i podatków według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500	€≥ 500
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	49 196	12 429	27 934	46 230	77 493	147 813	577 199
SE605	Dopłaty do działalności operacyjnej	zł	54 093	14 279	30 103	48 886	81 238	160 851	699 145
SE395	Saldo podatku VAT (z wyłączeniem podatku VAT od inwestycji)	zł	-499	-1 133	-734	-165	540	504	0
SE390	Podatki	zł	4 398	716	1 435	2 491	4 285	13 542	121 946
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	729	-398	371	-370	1 809	2 015	27 673
SE406	Raty dotacji inwestycyjnych	zł	2 041	170	1 771	1 465	3 512	3 958	27 673
SE407	Rekompensaty za rezygnację z produkcji mleka	zł	0	0	0	0	0	0	0
SE408	Podatek VAT zapłacony od inwestycji	zł	1 312	568	1 401	1 835	1 703	1 943	0

Tabela 5.2-7 Dochód na gospodarstwo rolne według klas wielkości ekonomicznej¹⁴

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500	€≥ 500
SE131	Produkcja ogółem	zł	266 323	28 336	68 694	153 032	332 418	1 088 094	6 286 144
SE275	Zużycie pośrednie	zł	160 084	20 040	41 077	83 734	169 162	607 392	4 272 242
SE600	Saldo dopłat i podatków dot. dział. operacyjnej	zł	49 196	12 429	27 934	46 230	77 493	147 813	577 199
SE410	Wartość dodana brutto	zł	155 435	20 725	55 552	115 528	240 749	628 515	2 591 101
SE360	Amortyzacja	zł	30 036	10 260	16 172	24 895	43 555	96 876	364 080
SE415	Wartość dodana netto	zł	125 399	10 465	39 380	90 633	197 194	531 639	2 227 020
SE365	Koszty czynników zewnętrznych	zł	25 412	193	2 238	5 119	17 579	78 948	1 080 660
SE405	Saldo dopłat i podatków dot. dział. inwestycyjnej	zł	729	-398	371	-370	1 809	2 015	27 673
SE420	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego	zł	100 716	9 874	37 513	85 144	181 424	454 706	1 174 034

Tabela 5.2-8 Dochód na osobę według klas wielkości ekonomicznej¹⁴

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500	€≥ 500
SE425	Wartość dodana netto na osobę pełnozatrudnioną	zł/AWU	79 145	9 409	30 878	60 153	113 523	210 133	174 238
SE430	Dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny	zł/FWU	60 114	8 897	29 975	58 048	114 351	238 238	619 368

¹⁴ Uwaga: W przypadku zmiennej dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego (SE420) zaprezentowano wyniki ze wszystkich gospodarstw rolnych, natomiast w przypadku zmiennej dochód z rodzinnego gospodarstwa rolnego na osobę pełnozatrudnioną rodziny (SE430), **tylko** z gospodarstw rolnych, w których występują nakłady pracy własnej (SE015)

Tabela 5.2-9 Bilans finansowy na koniec roku obrachunkowego według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500	€≥ 500
SE436	Aktywa ogółem	zł	1 283 132	456 339	731 463	1 180 001	1 878 856	4 222 087	12 368 170
SE441	Aktywa trwałe	zł	1 084 689	428 570	671 728	1 057 672	1 656 416	3 505 262	7 483 178
SE446	Ziemia, uprawy trwałe i kwoty produkcyjne	zł	700 525	296 093	457 355	724 937	1 070 487	2 302 616	3 246 983
SE450	Budynki	zł	186 915	87 601	121 916	153 190	204 240	502 739	2 309 352
SE455	Maszyzny, urządzenia i śr. transportu	zł	174 805	43 732	84 173	153 638	328 120	628 789	1 682 747
SE460	Stado podstawowe (pleć żeńska)	zł	22 444	1 144	8 284	25 906	53 569	71 119	244 096
SE465	Aktywa obrotowe	zł	198 443	27 769	59 735	122 329	222 440	716 825	4 884 992
SE470	Stado obrotowe	zł	27 126	3 286	11 399	25 851	40 872	116 800	325 480
SE475	Zapasy produktów rolniczych	zł	53 479	6 874	21 461	47 541	90 349	210 676	717 520
SE480	Pozostałe aktywa obrotowe	zł	117 838	17 609	26 876	48 937	91 219	389 349	3 841 992
SE485	Zobowiązania ogółem	zł	88 118	0	12 644	33 841	113 885	432 841	2 318 885
SE490	Zobowiązania długoterminowe	zł	61 178	0	8 650	24 811	86 729	337 727	1 368 136
SE495	Zobowiązania krótkoterminowe	zł	26 941	0	3 993	9 030	27 156	95 114	950 749
SE501	Kapitał własny	zł	1 195 014	456 339	718 820	1 146 160	1 764 971	3 789 247	10 049 285

Tabela 5.2-10 Wskaźniki finansowe według klas wielkości ekonomicznej

Symbol	Zmienna	j.m.	Razem	Bardzo male	Male	Średnio-male	Średnio-duże	Duże	Bardzo duże
				2≤€<8	8≤€<25	25≤€<50	50≤€<100	100≤€<500	€≥ 500
SE506	Zmiana wartości kapitału własnego	zł	30 997	-275	398	9 650	60 526	133 728	880 628
SE510	Średnia wartość kapitału gospodarstwa rolnego	zł	580 307	163 367	283 867	460 488	801 736	1 902 446	8 736 524
SE516	Inwestycje brutto	zł	28 234	5 174	7 176	13 916	50 101	101 970	609 465
SE521	Inwestycje netto	zł	-1 802	-5 086	-8 996	-10 979	6 546	5 094	245 385
SE526	Przepływ pieniężny (1)	zł	119 146	20 921	49 907	99 458	197 334	505 373	1 386 558
SE530	Przepływ pieniężny (2)	zł	87 399	15 485	42 763	85 963	142 329	356 945	793 609
SE532	Relacja przepływów pieniężnych (2) do aktywów ogółem	krotność	0,07	0,03	0,06	0,07	0,08	0,08	0,06

Literatura

- [1] Commission Regulation (EC) 1242/2008: of 8 December 2008 establishing a Community typology for agricultural holdings.
- [2] Commission Regulation (EC) 867/2009: of 21 September 2009 amending and correcting Regulation (EC) No 1242/2008 establishing a Community typology for agricultural holdings.
- [3] Commission Regulation (EC) No 868/2008 of 3 September 2008 on the farm return to be used for determining the incomes of agricultural holdings and analysing the business operation of such holdings.
- [4] Commission Regulation (EC) No 781/2009 of 27 August 2009 amending Regulation (EC) No 868/2008 on farm return to be used for determining the incomes of agricultural holdings and analysing the business operation of such holdings.
- [5] Commission Implementing Regulation (EU) 2019/1975 of 31 October 2019 amending Implementing Regulation (EU) 2015/220 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Union.
- [6] Commission Implementing Regulation (EU) 2017/2280 of 11 December 2017 amending Implementing Regulation (EU) 2015/220 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Union.
- [7] Commission Implementing Regulation (EU) 2016/2129 of 5 December 2016 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Union.
- [8] Commission Implementing Regulation (EU) 2015/220 of 3 February 2015 laying down rules for the application of Council Regulation (EC) No 1217/2009 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Union (Official Journal of the European Union, L 46, p. 1-106, 19.2.2015).
- [9] Floriańczyk Z., Osuch D., Bocian M., Cholewa I., Malanowska B.: Plan wyboru próby gospodarstw rolnych Polskiego FADN od roku obrachunkowego 2019. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2018.
- [10] Goraj L., Cholewa I., Osuch D., Płonka R.: Analiza skutków zmian we Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2010.
- [11] <https://circabc.europa.eu/ui/group/befb6055-ab0c-4305-84fe-0c80c1c0553d/library/1df3a121-11ee-40c3-a991-70a5f3cdd9d7/details>
- [12] <https://circabc.europa.eu/ui/group/befb6055-ab0c-4305-84fe-0c80c1c0553d/library/192d91bb-1bd6-4415-b014-48c0cb17c1bb/details>
- [13] <https://circabc.europa.eu/ui/group/befb6055-ab0c-4305-84fe-0c80c1c0553d/library/1c2597e1-78c1-46b8-a0ee-f86f290c7e47/details>

- [14] RI/CC 1256 Rev. 7. Farm Return Data Definitions. EUROPEAN COMMISSION. Brussels February 2012.
- [15] RI/CC 882 Rev. 9.1 Definitions of Variables used in FADN standard results. EUROPEAN COMMISSION. Brussels October 2012.
- [16] RI/CC 882 Rev. 9.2 Definition of Variables used in FADN standard results. EUROPEAN COMMISSION. Brussels December 2014.
- [17] RI/CC 1500 Rev. 4 Typology Handbook. EUROPEAN COMMISSION. Brussels June 2016.
- [18] RI/CC 1525 The new typology applied to FADN 2007. EUROPEAN COMMISSION. Brussels March 2009.
- [19] RI/CC 1529 The OGA of the holding in FADN. EUROPEAN COMMISSION. Brussels June 2009.
- [20] Regulation No 79/65/EEC of the Council of 15 June 1965 setting up a network for the collection of accountancy data on the incomes and business operation of agricultural holdings in the European Economic Community.
- [21] Ustawa z dnia 29 listopada 2000 r. o zbieraniu i wykorzystywaniu danych rachunkowych z gospodarstw rolnych (Dz. U. Nr 3 poz. 20 z 2001 r. z późniejszymi zmianami).
- [22] Skarżyńska A., Goraj L., Ziętek I.: Metodologia SGM "2002" dla typologii gospodarstw rolnych w Polsce. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2005.
- [23] Ziętek I.: Współczynniki standardowej nadwyżki bezpośredniej „2004” dla typologii gospodarstw rolnych w Polsce. Raport PW nr 88, IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2008.
- [24] Bocian M., Cholewa I., Tarasiuk R.: Współczynniki Standardowej Produkcji „2013” dla celów Wspólnotowej Typologii Gospodarstw Rolnych. IERiGŻ-PIB, Warszawa, 2017.
- [25] RI/CC 1750 (ex RI/CC 882) Definitions of Variables used in FADN standard results, EUROPEAN COMMISSION, Brussels, June 2022.

EGZEMPLARZ BEZPŁATNY

Druk i oprawa: Dział Wydawnictw IERiGŻ-PIB